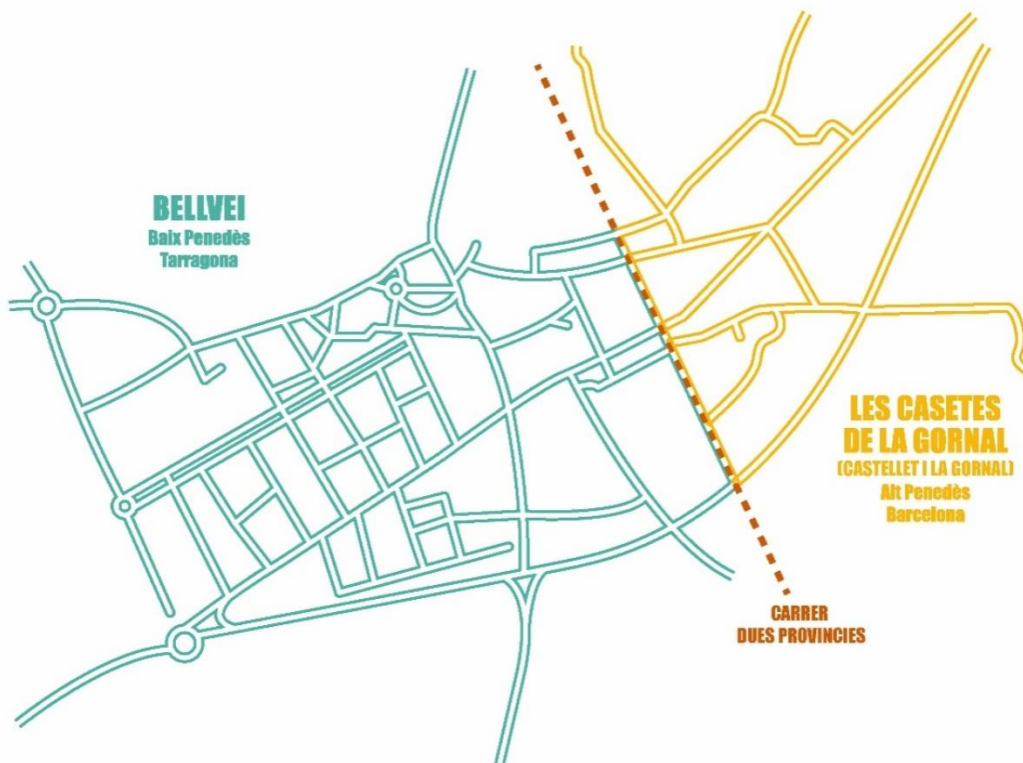

ANÀLISI DE LES DISFUNCIONS DEL SISTEMA D'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL

BELLVEI I LES CASETES DE LA GORNAL

UN CONTINU URBÀ DIVIDIT EN DOS MUNICIPIS, DUES
COMARQUES I DUES PROVÍNCIES

Treball Final de Grau
Grau de Geografia
Curs 2019-2020
Universitat de Barcelona

Autora: Neus Forcada Jiménez
Tutor: Xosé Antón Armesto López

«Los territorios no son comparables, si lo fueran no serían diversos y únicos; mucho menos deben competir, deben propiciar la vida territorial sostenible, es decir, un sistema territorial en equilibrio para la vida».

Gutiérrez-Rey, F., 2014.

RESUM

Les transformacions territorials afecten les formes d'assentament humà i l'evolució de les societats contemporànies. Els canvis i els processos al llarg del temps tenen un component directe al perfil i l'estructura del territori, que fan que hi hagi una modificació adequada als nous temps i formes de vida. És per això, que l'objecte d'estudi d'aquest treball, se centra en un nucli repartit entre dos municipis, dues comarques i dues províncies, és el cas de Bellvei i les Casetes de la Gornal. Amb l'objectiu d'arribar a entendre el perquè d'aquesta divisió territorial, administrativa i social, així com, analitzar les causes i conseqüències que deriva i deixa petjada en l'actualitat.

Un estudi qualitatiu basat en una metodologia centrada en la investigació i la recerca de fonts i instruments necessaris per a entendre la planificació territorial i l'ordenació del territori de la zona estudiada. Utilitzant eines i recursos com les entrevistes, enquestes, arxius, cartografia, entre d'altres. Passat, present i futur. Viatjar en el temps per adonar-nos d'on venim i com hem arribat a ser el què som.

El marc teòric ha permès estirar del fil i anar extraient informació molt rellevant que ha donat peu a l'elaboració dels resultats finals. La història no s'ha d'oblidar, el territori ve marcat per tots els successos que l'han envoltat. Tampoc podem deixar enrere la frontera física i natural, que moltes vegades, és la culpable dels límits que trobem avui dia a Catalunya. Bellvei i les Casetes de la Gornal no s'entenen l'una sense l'altra i és per això que aquest treball sorgeix de la importància dels orígens i la seva formació.

Paraules clau: territori, Bellvei, Les Casetes de la Gornal, qualitatiu, límits.

ABSTRACT

Territorial transformations affect the forms of human settlement and the evolution of contemporary societies. Changes and processes over time have a direct component to the profile and structure of the territory, which means that there is a modification adapted to the new times and ways of life. That is why the object of the study is focused on a nucleus divided between two municipalities, two counties and two provinces, such as Bellvei and Les Casetes de la Gornal. In order to come to understand the reason for this territorial, administrative and social division, as well as to analyse the causes and consequences that derives and leaves its mark today.

A qualitative study based on a methodology focused on the research and search for sources and instruments needed to understand the territorial planning and territorial planning of the studied area. Using tools and resources such as interviews, surveys, archives, mapping, and more. Past, present and future. Travel in time to realize where we come from and how we have come to what we are.

The theoretical framework has made it possible to pull the thread and extract very relevant information that has led to the preparation of the final results. History should not be forgotten; the territory is marked by all the events that surround it. Nor can we leave behind the physical and natural border, which is often to blame for the limits we find today in Catalonia. Bellvei and Les Casetes de la Gornal do not understand without each other and that is why this work arises from the importance of its origins and its formation.

Key words: territory, Bellvei, Les Casetes de la Gornal, qualitative, limits.

SUMARI

1.INTRODUCCIÓ	7
1.1 Objecte d'estudi	7
1.2 Motivacions	8
1.3 Agraïments	8
2. PROPÒSIT DE LA INVESTIGACIÓ	10
2.1 Objectius	10
2.1.1 Objectius generals	10
2.1.2 Objectius específics	10
2.2 Hipòtesis	11
3. METODOLOGIA	11
4. MARC TEÒRIC I ESTAT DE LA QÜESTIÓ	13
5. CONTEXTUALITZACIÓ TERRITORIAL	14
5.1 Bellvei	14
5.1.1 Situació geogràfica i toponímia	14
5.1.2 Història	15
5.1.3 Evolució de la població	16
5.2 Les Casetes de la Gornal	17
5.2.1 Situació geogràfica i toponímia	17
5.2.2 Història	17
5.2.3 Evolució de la població	18
6. ANTECEDENTS HISTÒRICS DE L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL	19
6.1 Antiques vies de comunicació	19
6.2 Vegueries	20
6.3 Corregiments	20
6.4 Divisió provincial	20
6.5 Partits judicials	21
6.6 Divisió comarcal	22
6.7 El municipi	23
6.7.1 El territori d'estudi en l'obra de Pascual Madoz	23
7. BELLVEI – LES CASETES, UNA DIVISIÓ AMB MATISSOS I ÀMBITS	24
7.1 Àmbit històric i administratiu	24
7.1.1 El <i>castrum</i> de Castellet i el Cartulari de Sant Cugat	24
7.1.2 Traspàs entre administracions	25

7.1.3 El pensament de l'administració local l'any 2004.....	26
7.2 Àmbit físic i paisatgístic.....	26
7.2.1 La Via Augusta al Penedès.....	26
7.2.2 Una fesomia particular	26
7.2.3 Carrer Dues Províncies.....	27
7.2.4 L'evolució a través de la imatge aèria.....	27
7.3 Àmbit social i cultural	31
7.3.1 L'arribada d'Alfons XIII.....	31
7.3.2 Una cultura d'unió, Les Gorres de Cop.....	32
7.3.3 L'hemeroteca no falla.....	32
7.3.4 Serveis prestats	33
8. EVOLUCIÓ ADMINISTRATIVA I TERRITORIAL FINS A L'ACTUALITAT.	35
8.1 Propostes de modificació territorial, 1974-1977	35
8.2 Els polítics, un càrrec amb pes	37
9. RESULTATS	38
10. PROPOSTA FINAL	44
11. CONCLUSIONS	47
12. BIBLIOGRAFIA	50
13. BIBLIOGRAFIA WEB	50
14. MEMÒRIA ORAL I ADMINISTRACIONS	51
ANNEXOS	52

1. INTRODUCCIÓ

L'execució d'aquest Treball Final de Grau rau en un desig de realització i investigació que prové de molts anys enrere. De preguntes que necessiten resposta i que han estat guardades al calaix de l'oblit. De necessitats locals i per a la societat. D'iniciar un projecte totalment nou, de vital importància per a tots aquells que mai s'han parat a pensar si realment la situació en la qual viuen, els afecta o no, i si aquest tret els comporta problemes, o al contrari, els fa tenir més avantatges respecte als veïns de l'altre municipi. Posar els peus a terra i ser conscients que a tot allò que ens envolta se li ha de donar importància, no podem obviar el que vivim i com ho vivim, les situacions s'han de tractar i més si es caracteritzen per una peculiaritat tan especial com la que s'investiga al treball.

És per això, que inicio aquesta introducció amb l'objecte d'estudi, la unitat d'anàlisi de la investigació. Seguit de les motivacions, claus per l'inici d'aquest camí, amb la força per empènyer un projecte que comença de zero, completament nu. I per acabar amb els agraïments a totes aquelles persones que han estat peces imprescindibles per donar vida i sentit al treball, veus de l'experiència, disposades a compartir tot allò del que disposen sense cap retret, una petita part del treball també va per elles.

1.1 Objecte d'estudi

El punt de partida del treball ve definit per l'organització territorial i com ordenem l'espai en el qual vivim, compartim i el sentim nostre. Utilitzar tot un conjunt d'actuacions per millorar i regular els recursos dels quals disposem. Però sense oblidar l'escala en la qual estem treballant, perquè tractant aquest vessant estem desenvolupant una pràctica en l'àmbit local, comarcal, provincial i estatal. Els poders públics i la societat es troben implicats de manera implícita.

Els nuclis i la seva arquitectura són elements identificadors de la història del nostre país i de la identitat dels municipis catalans. La identitat territorial i del paisatge conforma un tret personal que s'ha anat construint amb el pas del temps i que va lligat a l'evolució i preservació dels nuclis municipals. L'objecte d'estudi sorgeix de l'actual situació territorial i de les inquietuds personals per a profunditzar en l'assumpte. El desenvolupament serà molt directe i fixat en les qüestions de més rellevància, centrant el punt de mira cap als temes que durant el procés d'investigació sorgeixin i destaquin respecte a la resta.

A partir de l'objecte d'estudi podem limitar les zones geogràfiques, l'estudi temporal i els fenòmens específics. Acotar i delimitar els temes tractats perquè posteriorment, hi hagi més facilitats d'arribar a aconseguir tots els objectius proposats. L'element escollit de l'objecte d'estudi correspon a un entorn proper, amb un període temporal molt reduït a causa de la prèvia estada a l'estranger durant el curs lectiu i a un espai geogràfic molt concret.

1.2 Motivacions

La motivació permet que allò que vols fer, transiti amb ganes i arribi a bon port amb una destinació final excepcional. Ja fa un temps que em rondava pel cap la necessitat de poder explicar al meu entorn el perquè de la situació actual a Bellvei i les Casetes de la Gornal. Durant els quatre anys de carrera he pogut aprendre i formar-me sobre aspectes que mai hauria imaginat i omplir-me de nous coneixements que en un futur donin solidesa al meu saber. L'assignatura impartida pel professor Josep Coma al tercer curs del grau, va segellar d'una manera rotunda la meua motivació envers les disfuncions del territori català. Que el meu municipi aparegués i tingués cabuda en una de les seves classes em va donar a entendre el grau d'importància que tenia el seu context territorial. És per això, que des de llavors, sabia que en algun moment, el projecte hauria de ser executat. El Treball Final de Grau és l'excusa per tirar endavant allò que fa temps que divagava i per fer-ho realitat.

Conèixer el territori és essencial per explicar una història. Racons, carrers, places, xamfrans, veïns, cases... un conjunt d'obres que formen tot allò que és essencial per donar vida a un territori i mantenir-lo amb esperit. Crec que és fonamental que el tema escollit sigui proper, i la informació pugui ser extreta més fàcilment gràcies a les arrels que pesen en la zona delimitada. Aquest és el meu cas, vint-i-un anys trepitjant cada racó de les dues zones que conformen el nucli urbà. Coneixent-lo de primera mà, observant-lo cada dia, interactuant-hi. Però falta el principal, estudiar-lo a fons per deixar constància del que ha passat, passa i passarà a causa d'aquesta situació tan especial que conforma l'àrea d'estudi. Poques zones de Catalunya s'identifiquen amb aquesta distribució territorial, i el que es caracteritza per ser poc normatiu també necessita lloc on cabre.

1.3 Agraïments

En aquest treball els agraïments són infinits a tots aquells que en algun moment del seu temps m'han ajudat i donat un cop de mà en tot allò que he necessitat per poder tenir informació i coneixements de primera mà.

L'ajuda de part de tothom ha estat benvinguda i estic infinitament agraïda. Sense ells, el treball no hauria pogut tirar endavant. Aquest treball final de grau requereix molta recerca bibliogràfica, però sobretot el coneixement de l'experiència de tots aquells que l'han viscut i saben de què parlo. La memòria oral i les opinions dels mateixos veïns han sigut clau en l'èxit del desenvolupament del treball.

En primer lloc, donar les gràcies al meu tutor, en Xosé Antón Armesto López, per confiar en mi i donar via lliure a la meua proposta des del primer moment. Per les seves recomanacions i el guiatge, que han servit com a estímuls per a seguir creient en la realització del treball tot i les adversitats.

A l'assignatura impartida per en Josep Coma, Ordenació del Territori, que em va obrir als ulls a creure en la ferma possibilitat de realitzar un treball d'aquestes característiques. Reafirmar la necessitat d'escriure sobre els territoris més

oblidats, els més petits i que de vegades no tenen el reconeixement que es mereixen. Ells també formen part de la nostra geografia.

Sense oblidar-me del Víctor Cornejo, geògraf, especialitzat en geografia regional i antic veí de Bellvei. El seu coneixement sobre el tema em va donar les eines necessàries per obtenir totes les primeres observacions i la informació bàsica. La reunió que vam mantenir em va permetre adonar-me que el que volia fer podia tenir èxit. Gràcies una vegada més per acceptar a parlar amb mi i donar-me bons consells.

En Josep Solé, el gran escriptor bellveí. Llicenciat en Filosofia i autor de nombrosos llibres dedicats al municipi de Bellvei i la seva gent, com el llibre estrella, Les Cases de Bellvei, que ha estat la bibliografia referent per aquest treball. Un recorregut històric de mil anys d'història que no pot quedar desapercebut. Un clàssic que tot bellveí hauria de llegir.

Donar les gràcies a l'Andreu de l'Arxiu Comarcal del Baix Penedès, per proporcionar-me documents històrics de la comarca i donar-me accés a l'arxiu local de Bellvei, guardat a l'Arxiu Comarcal. Així com, a la responsable de l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès, per obrir-me les portes i facilitar-me tota aquella informació que necessitava. I als alcaldes dels dos municipis per estar totalment disposats a contestar els meus dubtes en tot moment.

Tampoc puc deixar de fer esment als veïns i veïnes de Bellvei i Les Casetes de la Gornal. Perquè en temps difícils van saber donar resposta als meus qüestionaris, compartint els seus pensaments sobre el tema estudiat i aportant informació personal.

Finalment, no puc oblidar-me de la família, que m'ha recolzat en tot moment i m'ha permès ser qui soc i formar-me de la millor manera. Aquest treball també va per ells.

2. PROPÒSIT DE LA INVESTIGACIÓ

2.1 Objectius

Expressar la finalitat, els efectes i els resultats que es pretenen i s'esperen aconseguir durant tot el procés d'investigació i sobretot, durant l'etapa final, on tota la feina prèvia s'agrupa i es conclou gràcies a les respostes aconseguides durant les fases inicials. Mostrar totes les accions que es voldran desenvolupar per donar aquestes respostes, allò que volem fer, una finalitat proposada amb cor i ànima. Tot i que s'ha de tenir en compte que la seva determinació no és gens fàcil, definir-los pot comportar llargues estones d'ambigüitat i imprecisions, com més clares siguin les idees, més probabilitat d'aconseguir el repte.

En aquesta investigació es proposen diversos objectius que ajuden a ubicar i entendre què es busca i què es vol aconseguir. Començant pels objectius generals, que corresponen a les finalitats genèriques del projecte, sense tenir en compte els resultats concrets. Per altra banda, els objectius específics, derivats dels generals i amb una concreció més directa, coherents amb els generals, ja que deriven directament d'ells.

2.1.1 Objectius generals

Es determinen tres objectius generals que engloben tot el treball de principi a fi i estableixen el fil conductor que flueix pels diferents blocs temàtics, tot referint-se a la localització geogràfica entre Bellvei i les Casetes de la Gornal.

- a) Caracteritzar geogràficament tots dos municipis.
- b) Descriure l'evolució del continu urbà fins l'actualitat.
- c) Analitzar els instruments d'ordenació territorial que han intervingut.

2.1.2 Objectius específics

Dels objectius generals pertanyents a la lletra a, sorgeixen els següents objectius específics:

- Esbrinar si la situació geogràfica ha tingut efectes en la posterior creació administrativa dels municipis estudiats.
- Determinar la influència administrativa, històrica, social, cultural i física que ha modificat la creació del nucli.

Dels objectius generals pertanyents a la lletra b, sorgeixen els següents objectius específics:

- Conèixer les principals fites històriques per entendre l'actual territori.
- Realitzar una anàlisi evolutiu amb l'evolució a través de la imatge aèria.

Dels objectius generals pertanyents a la lletra c, sorgeixen els següents objectius específics:

- Comprovar si l'organització territorial té efectes directe o indirectes en la població.
- Fomentar la participació dels agents públics i les seves posicions respecte a la temàtica tractada.

2.2 Hipòtesis

Abans de profunditzar en la investigació, una sèrie d'enunciats van ressorgir com a suposicions en relació amb les bases elementals de l'estudi. Les següents hipòtesis expressades a continuació seran confirmades o negades una vegada la investigació hagi finalitzat.

D'acord amb els anteriors objectius generals, es plantegen una sèrie d'hipòtesis.

- 1- L'estructura territorial de la zona està influenciada pels dominis feudals, anteriors a la fi del règim senyorial.
- 2- L'actual estructura territorial va tenir una influència directa a causa de la divisió provincial del 1833.
- 3- Els veïns de les Casetes tenen com a referent municipal el municipi de Bellvei.
- 4- La situació afecta el dia a dia dels veïns i fa que la convivència entre habitants s'agreugi.
- 5- Els interessos econòmics i polítics són la principal causa de la permanent divisió entre nuclis.
- 6- La mancomunitat de serveis podria ser una possible solució a l'actual separació, amb una visió futura d'una possible unió del barri de les Casetes al municipi de Bellvei.

3. METODOLOGIA

La metodologia del Treball Final de Grau ve donada completament per una recerca qualitativa. Preferint les estratègies ideogràfiques, amb una construcció d'objecte d'estudi densa i complexa, amb estratègies observacionals i tenint en compte la subjectivitat a través de l'observació.

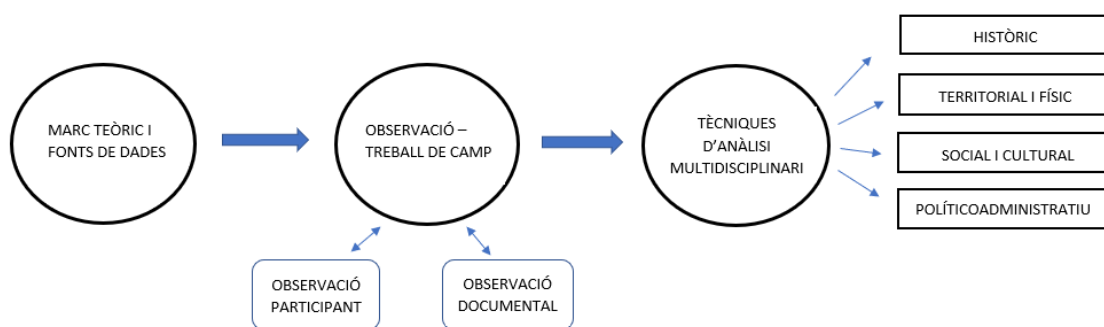

Figura 1. Esquema interpretatiu de la metodologia seguida. Font: Elaboració pròpia.

El marc teòric i les fonts de dades és el primer pas de la metodologia per a obtenir les dades més rellevants i tenir un rerefons que serveixi a posteriori per a complementar la informació extreta gràcies a la investigació. Aquest primer pas està marcat per l'accés a fonts primàries, amb documents generats en el mateix moment del qual fem la recerca. L'accés als arxius comarcals: al del Baix Penedès, situat al carrer del camí del Tomoví, al Vendrell i al de l'Alt Penedès,

situat a l'Avinguda Europa, al municipi de Vilafranca del Penedès. Per altra banda, la recerca als arxius municipals respectius als dos municipis estudiats, a les hemeroteques, per obtenir informació dels diaris i la cartografia tan digital com l'extreta als arxius, sent l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya una font essencial per aquesta recerca. Però sense oblidar-nos de les fonts secundàries, imprescindibles en la recerca sobre el marc teòric, amb diverses lectures, tesis, notícies, resums que han permès l'obtenció més sòlida del marc teòric.

El segon pas correspon a l'observació i el treball de camp, focalitzada en la zona delimitada de l'estudi. En primer lloc, hi ha l'observació participant, amb un contacte directe amb els informants i en segon lloc, l'observació documental, indirecta, fixada en les conseqüències del comportament.

I el tercer pas engloba les tècniques d'anàlisi, en aquest cas, multidisciplinari, per obtenir un ventall de possibilitats encara més ampli. L'històric, per conèixer el context en el qual el nucli ha patit diferents canvis territorials i quines han estat les modificacions dels límits municipals. El territorial i físic, per entendre com el medi natural influeix en la separació dels municipis i. El social i cultural, implicant els veïns dels dos municipis, les seves visions, pensaments i posicions respecte a la situació que viuen. I finalment, el politicoadministratiu, quines estructures i escales juguen el paper clau per definir el sistema territorial a Bellvei i les Casetes.

Anunciar també el mètode que s'ha seguit a l'hora de referenciar i citar els textos o les lectures corresponents dins del treball. El mètode ha estat el següent: Harvard Referencing Style. Un dels principals sistemes mundials per les citacions i les referències¹.

¹En el següent enllaç es pot trobar el funcionament del sistema de referència HarvardReferencingStyle: <https://libguides.ucd.ie/academicintegrity/harvardstyle>.

4. MARC TEÒRIC I ESTAT DE LA QÜESTIÓ

El marc teòric ha estat imprescindible per obtenir un coneixement previ sobre la qüestió de recerca i elaborar el disseny metodològic. Tot i que si fem una cerca complexa del tema escollit, podem dir que hi predomina una escassetat d'informació municipal amb manca d'estudis territorials de la zona. No hi ha cap projecte realitzat que tingui relació directa amb la divisió Bellvei - Les Casetes. Ningú ha estat capaç d'endinsar-se en una disfunció clara del territori que ja fa centenars d'anys que dura i que el seu tractament tindria una gran rebuda favorable dels seus habitants. És per això que quan vaig començar a fer una cerca per veure que podia trobar i amb quina informació comptava, el resultat final va ser una mica decebedor. Sembla que el Baix Penedès i l'Alt Penedès no han tingut una xarxa sòlida que faci possible una organització territorial controlada amb el pas dels anys.

Un tema a evitar? Pocs recursos per implementar? Poc interès? Una qüestió oblidada?

Totes aquestes preguntes semblen tenir unes respostes molt diluïdes. Per poder trobar documents, teories, conceptes... el material bibliogràfic de caràcter més general ha estat el més buscat, ja que el de l'especialització territorial no ha estat possible trobar-lo a causa de la seva nul·la aparició. Bibliografia referida a les comarques de l'Alt i el Baix Penedès, a l'organització territorial de Catalunya i Espanya per tenir una idea bàsica que té relació directa amb l'organització local.

Els termes municipals poden presentar anomalies o disfuncions en la seva configuració. Catalunya compta amb la normativa més completa per racionalitzar el mapa municipal, però en la pràctica, la correcció de les disfuncions ha estat pràcticament nul·la (Burgueño i Lladó, 2018).

Catalunya té 947 municipis i 2876 línies de terme², però només 249 municipis han pogut actualitzar el seu perímetre municipal. Aquest fet ens permet entendre el perquè de les nombroses disfuncions que encara existeixen en tot el territori català.

Si ens fixem en l'organització territorial de Catalunya, veiem que és un tema que s'ha convertit en complex i recurrent. Tota organització d'administració i dels serveis en el territori implica unes demarcacions amb unes funcions específiques i la possibilitat que unes àrees s'insereixin dins d'unes altres àrees o demarcacions més àmplies, les quals tindrien unes funcions superiors (Oliveras, 2009).

Anar estirant del fil per veure com l'evolució històrica extreta del marc teòric permet aconseguir informació clau en la divisió territorial estudiada en el treball. Reflexionar quina ha estat la causa del baix interès en aquest tema i potenciar a tots aquells que tinguin ganes per saber quines són les condicions en què viuen a causa d'unes accions que van ser preses fa centenars d'anys i que potser els influeixen d'una manera positiva i negativa però no en tenen constància.

²2717 línies ja que es descompten les línies Inter-autonòmiques amb Aragó i el País Valencià i les fronteres amb Andorra i França.

5. CONTEXTUALITZACIÓ TERRITORIAL

5.1 Bellvei

5.1.1 Situació geogràfica i toponímia

Bellvei, també conegut com a Bellvey o Bellvehi, és un municipi situat al Baix Penedès i pertanyent a la província de Tarragona. La seva superfície és de 8,27 km², i limita al SO amb el Vendrell, la capital de la comarca, al SE amb Calafell, al NO amb Santa Oliva i al NE amb Castellet i la Gornal, de l'Alt Penedès i de la província de Barcelona.

Hi ha diverses referències segons diferents autors en relació amb la procedència del nom de Bellvei. Diversos autors es contradiuen i aporten una definició diferent. L'origen del nom del poble sempre ha tingut diferents matisos.

Segons Ramon Puigcorbó, en el seu llibre anomenat "Toponímia Penedeseca", el terme Bellvei del Penedès, prové del nom Bellu(m) vicinu(m), arran de les diferents diccions passades, que són les següents:

Belvizí (1037), Belvicini (1045), Bellvicino (1094), Bellovicino (1179), Bellumvicinum (1234). Aquesta cadena de canvis dóna per suposat el nom del qual prové, esmentat anteriorment i que la seva conseqüent dislocació d'accent ha donat la pronúncia actual Bellvei, que segons Puigcorbó, és una forma de pronúncia força vella, ja que les formes acabades en -ey son antigues.

El fogatjament del S. XIV cita a la població com a "*Lloch de Bellvehi, qui és den Eimerich de Bellvehi*", amb grafies que semblen suggerir una pronúncia Bellveí.

El 1932, la Comissió de l'Institut formada per Pompeu Fabra, Joan Coromines i Josep Maria de Casacuberta va establir la denominació de Bellveí del Penedès amb la indicació del nom de la comarca. Tot i que amb l'arribada del general Franco, la forma adoptada va ser Bellvey, fins que quan la dictadura ja havia finalitzat, el 6 de novembre de 1980, l'Institut va aconsellar canviar i mantenir el nom de Bellvei del Penedès³.

Per altra banda, tenim la definició segons en Josep Maria Inglès, en el seu llibre inèdit "Col·lecta toponímica penedesenca" afirma que Bellvei procedeix del llatí "BelloVicino" que equival a "Bell veí", com també ho diu en Balari Jovany a "Orígenes històrics de Catalunya". Segons Català i Roca estima més la suposició de "Bella vista" o "Bell veure". Inglès però, també data el 1932 com l'any en què la Generalitat va establir l'estructuració oficial dels noms dels pobles de Catalunya amb fonament científic i històric.

Per tant, amb aquest recull de definicions podem veure que no hi ha una idea clara sobre la història del topònim de Bellvei, però sí que hi ha prou evidències per creure que alguna de les dues podria ser la certa.

³La llei promoguda per l'Institut en relació a la llista dels noms oficials dels municipis de Catalunya va ser publicada al B.O.P.C, el 04/02/1981. Adjunto enllaç: <https://www.parlament.cat/document/bopc/46010.pdf>

5.1.2 Història

No podem oblidar que darrere de tota toponímia municipal hi ha una història de creació, formació i aparició d'un nucli, d'un poble. Tingueu present l'any 1037, clau en la vida de Bellvei, que més endavant serà explicat en més detall. A partir d'aquí, va començar una història de canvis però de presència.

El terme de Castellet era molt potent i tenia una extensió molt dominant. A Castellet s'hi trobava el castell. I la necessitat de cobrir amb vigilància tot aquest territori va portar a la creació d'una fortalesa estratègica, no un castell. Els sarraïns cada vegada anaven més cap al sud i van renunciar a la comarca del Baix Penedès, així que el territori de frontera havia de quedar ben protegit. La fortalesa estratègica era una torre, la Torre de Tedbert, anomenada "Belvizi"⁴.

Aquesta torre és la primera llavor de la història de Bellvei, va passar de mans en nombroses ocasions però va permetre la construcció de masies i cases al seu voltant, i per tant, l'opció de tenir un bloc d'habitants que conformaren el municipi.

El nom de la torre també és unes de les moltes variacions en relació amb la toponímia originària del nom de Bellvei. Aquesta, va aparèixer referenciada el 1037.

Una història lligada als senyors del terme de Castellet, a un domini senyorial predominant i que va tenir Bellvei sota les ordres del regnat del Castell de Castellet.

Al llibre de Les Cases de Bellvei, escrit per Josep Solé (2014), hi figura que a principis del S. XIV els senyors del castell de Bellvei i de la Quadra de la Muga, un altre castell situat a dalt d'un turó, dintre del terme de Castellet, per vigilar les possibles arribades enemigues de la zona marítima, eren independents dels de Castellet, ja que l'any 1350, pobladors del llogaret de Bellvei van crear un censal a favor del cavaller Huguet d'Avinyó, van firmar un préstec. Tot i que aquesta independència s'hauria donat o bé per concessió o donació o bé per compra, però no s'han trobat els documents que ens tregui de dubtes.

L'any 1562, el propietari de Bellvei i tot el terme va vendre'l al senyor de Castellet altra vegada, però les entitats se seguien considerant separades o independents. Els successors del senyor de Castellet van esdevenir comtes de Santa Coloma i grans d'Espanya després. Els comtes només passaven per Bellvei a cobrar els censos dels pagesos, però en establir-se a Madrid, l'any 1842, es van vendre tots els béns que posseïen a Catalunya, també els de Bellvei. Josep Safont i Lluch va ser el comprador, seguia cobrant els censos però ja no pertanyia a la noblesa, era part de l'alta burgesia comercial, financera i industrial. L'any 1869, l'Ajuntament de Bellvei liderat per en Jaume Ventosa i Lleó, s'hi va implicar i els vassalls van passar a ser ciutadans, els censos es van deixar de pagar definitivament.

Més tard, a finals del s. XIX, la possessió va passar a ser de Cal Roig.

⁴Veure a l'annex el document Núm. 1. Imatge de la Torre de Tedbert situada a Cal Roig, al carrer Jaume Palau. Font: Ricard Ballo.

El domini feudal havia finalitzat i Bellvei ja era reconegut com a municipi. Molts llibres i referències bibliogràfiques daten l'any 1835 com la data de creació de Bellvei i la pertinença al partit judicial del Vendrell.

A partir d'aquí, l'evolució va permetre establir una administració local consolidada amb uns límits i un terme municipal. Una expansió del nucli amb la creació de diversos habitatges i per tant, un augment demogràfic. Fins a l'actualitat, un poble amb 2.203 habitants i amb un fort sector primari dominat per la viticultura sense oblidar el gran pes dels polígons industrials que envolten la zona.

5.1.3 Evolució de la població

Com ja he esmentat anteriorment, la principal causa de la formació d'habitatges i per tant d'arribada de població, va ser la torre de Tedbert. Al voltant d'aquesta, van començar a aparèixer les primeres cases, la civilització assentada en una època de pur feudalisme. Quan la torre va començar a tenir una funció de caràcter més econòmic va passar a anomenar-se castell i aquesta conversió va donar origen a un llogaret i més endavant al poble.

A partir de l'any 1037, quan només existia la Torre, hi ha comptabilitzades 15 cases d'origen medieval construïdes i 14 cases més construïdes en el transcurs del temps fins al segle XV.

No va ser fins a mitjans del segle XIV que es va fer un recompte de les llars habitades a Bellvei, que en aquella època s'anomenava fogatges, aproximadament s'establia una relació entre 6 o 8 persones per foc. Aquest recompte va ser emprès per un rei, en Pere III o Pere el Cerimoniós i donar com a resultat, 18 focs. A partir d'aquí els recomptes van ser constats i a través d'ells es podia constatar els canvis i variacions de població.

1620	1718	1830	1860	1900	1940	1983	1998	2008	2019
137 focs	100 hab.	743 hab.	903 hab.	848 hab.	664 hab.	913 hab.	1.273 hab.	1.985 hab.	2.203 hab.

Taula 1. Evolució de la població a Bellvei.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del llibre parroquial de Sta. Maria de Bellvei i IDESCAT.

L'evolució demogràfica ha tingut dalts i baixos, la majoria d'ells conseqüència de guerres o epidèmies. Però a partir dels anys vuitanta el nombre no ha parat de créixer fins a superar el llindar dels dos mil. Una xifra molt superior a la que estem acostumats en un poble que fa poc més de vuitanta anys no superava els 700. La construcció massiva de pisos i cases adossades en terrenys de la part sud del municipi ha permès l'arribada de centenars de veïns procedents d'altres zones de Catalunya i de l'estranger per establir-se a Bellvei i començar una nova vida.

5.2 Les Casetes de la Gornal

5.2.1 Situació geogràfica i toponímia

Les Casetes de la Gornal és un barri del municipi de Castellet i la Gornal, pertanyent a la comarca de l'Alt Penedès i a la província de Barcelona. El barri forma part del continu urbà amb Bellvei i és una de les dotze entitats de població que té Castellet i la Gornal, un municipi amb 47,5km² d'extensió i un total de 2.292 habitants.

El barri està situat i limita al NO amb Santa Oliva, al NE amb La Gornal, al SO amb Calafell i al SE amb Rocallisa.

Abans del 1990, el municipi i per conseqüència el barri de Les Casetes, pertanyien a la comarca del Garraf. Però a causa de la modificació d'algunes comarques, en compliment de l'article 2 de la Llei 6/1987, Castellet i la Gornal va passar a ser de l'Alt Penedès⁵.

Pel que fa a la seva toponímia no trobem gaires variacions ni definicions que ens defineixin el perquè d'aquest nom. Però sí que hi ha una clara evidència a simple vista de la proximitat del barri a La Gornal, una entitat de població amb molta història i presència al municipi. Podria ser per aquest motiu l'afegit del diminutiu de casa, casetes, i a més a més de la Gornal, ja que es troben a escassos minuts amb cotxe entre elles.

Tenim la certesa que als inicis del barri, pràcticament no hi havia cases i per tant se'ls anomenava casetes, en relació amb el nombre que hi havia, molt poques i disperses entre si.

Tot i això, trobem diversa toponímia, on s'adreça a Les Casetes de la Gornal de diferent manera, com Casetes de Gornal (Virella, 1978), sense afegir els articles. I també en altres referències bibliogràfiques se l'anomena simplement Les Casetes o Casetes de Bellvei, tenint una aproximació directa amb el municipi del costat i relacionant-lo directament amb aquest, rebent fins i tot el seu nom en el topònim.

5.2.2 Història

La història de Les Casetes de Gornal va molt lligada a la de Bellvei. Pràcticament segueix el seu fil conductor, ja que gràcies a la seva presència, Les Casetes, es va poder desenvolupar i créixer per a formar l'actual continu urbà.

Una història més actual, sense inicis medievals i per tant, en un entorn totalment agrari, ple de camps i conreus, en els seus inicis, de blat. Les Casetes són el producte del creixement natural del poble de Bellvei, els carrers d'aquest nucli segueixen ben alineats als del mateix nom de Bellvei.

La venda de solars de dos propietaris provinents de Bellvei i un de la Gornal va ser l'inici que va donar lloc a les construccions de les cases que actualment hi trobem. Però aquestes accions van ser molt lentes, la primera casa que s'hi va

⁵Llei 3/1990, de 8 de gener, de modificació de la divisió comarcal de Catalunya. Disponible al Portal Jurídic de Catalunya:

https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&mode=single&documentId=41586&language=ca_ES

construir va ser Cal Villano, el 1772. En aquesta data començava la història de Les Casetes.

Les cases inicials es podien considerar masies de l'època, ja que es trobaven disperses i no seguien un continu urbà amb Bellvei, es trobaven a prop però no cent per cent unides les unes a les altres. Aquest fet podria ser molt important en no considerar Les Casetes una part de Bellvei, és a dir, del mateix municipi, ja que la distància era molt visible i l'escassetat de cases no donava sensació de nucli assentat.

La història ens porta a un desenvolupament i un creixement a l'alça. A mesura que passaven els anys, el creixement augmentava i va arribar un punt en què les cases ja es trobaven totalment annexes a les de Bellvei. No hi havia cap referència per a diferenciar els dos nuclis i per tant, semblava que allà no hi havia cap separació municipal.

Actualment, el barri s'ha consolidat com una de les entitats de població amb més habitants i disposa de diferents serveis com merceria, bar i pistes esportives.

5.2.3 Evolució de la població

Durant el segle XIX i sobretot a la segona meitat d'aquest, va ser quan es van començar a construir les primeres cases de Les Casetes. Abans, però, del 1761 al 1807, se n'havien edificat les primeres onze. Algunes d'elles considerades masies, ja que es trobaven envoltades de camps de conreu i allunyades del nucli de Bellvei.

La primera de tot l'actual barri de Les Casetes va ser Cal Villano (1772), seguit, al mateix any, de Cal Peret de l'Hort, Cal Serracolls i Cal Pallissó (1791), Cal Canaix (1792), Salvador Rey (1793), Cal Miravent (1795) i Cal Ternada, Josep Malivern i Ca la Servereta (1799).

L'evolució demogràfica ha estat bastant estable. Segons Josep Solé (2014), el nombre de cases que s'han anat construint al llarg dels anys en diferents períodes fins al 1930 és superior a la cinquantena i al nomenclàtor estadístic d'entitats de població de Catalunya de l'IDESCAT hi ha el nombre d'habitants a partir de l'any 1991 fins a l'actualitat.

1761-1807	1808-1850	1851-1890	1891-1930
11	11	27	3

Taula 2. Nombre de cases construïdes per períodes a Les Casetes de Bellvei. Font: Solé, J. (2014) Les Cases de Bellvei. Mil anys d'història.

1991	2000	2005	2010	2015	2019
133	128	131	142	145	152

Taula 3. Nombre d'habitants a Les Casetes de la Gornal (1991-2019). Font: Nomenclàtor estadístic d'entitats de població de Catalunya.

Es disposa de les primeres dades demogràfiques al barri, havent-hi el 1930, un total de 52 cases, arribant a una xifra inferior als 150 habitants, ja que moltes d'elles estaven inhabitades o eren segones residències. No hi ha xifres exactes de la postguerra fins al 1991, però el que si se sap és la manca de noves construccions durant aquests anys a causa de la guerra, la fam i els pocs recursos. El nombre s'hauria mantingut estable fins al 1991, el primer any del qual hi ha dades real i verificades a l'IDESCAT.

Actualment, a Les Casetes hi ha censats 152 habitants, la xifra no ha variat tant com al municipi de Bellvei, el qual ha tingut uns increments considerables durant els últims anys.

6. ANTECEDENTS HISTÒRICS DE L'ORGANITZACIÓ TERRITORIAL

L'estructura actual del territori és el resultat de les seves transformacions històriques fruit de les actuacions dels seus habitants i del context polític i administratiu. És important fer un repàs en format breu dels antecedents ocorreguts durant tants i tants anys per poder fer una anàlisi de com s'ha arribat a la situació en la qual ens trobem.

La perspectiva d'escala geogràfica s'ha de tenir en compte. Utilitzar les informacions més necessàries per incidir en allò que realment ens interessa. És per això, que cal fer ressò de l'organització territorial espanyola però sense oblidar-nos del context català i la seva funció, fent èmfasi a l'estructura municipal, un dels principals àmbits en relació amb el treball exposat.

6.1 Antigues vies de comunicació

Els romans van ser els que van establir xarxes de camins que interrelacionaven les actuals comarques catalanes, i també, van correspondre en diverses parts, als camins ibèrics.

Aquests itineraris van servir per a poblar ciutats per tot el país. Molts centres de població es comunicaven per bones vies i posteriorment, es van convertir en les actuals capitals de comarca, com Vilafranca del Penedès (Alt Penedès) o El Vendrell (Baix Penedès). Aquesta xarxa era ben visible al litoral català, però també existia la via interior, que passava per les depressions, una d'elles, la del Penedès, on es troba el continu urbà estudiat.

No hi havia excessiva centralització del moviment mercantil a Tarragona i Barcelona i això donava llibertat a les altres ciutats a poder tenir intercanvis, poder i influència al territori. Fins que al segle XVIII, amb un pla que tenia per objectiu Barcelona com a eix central, les ciutats van anar perdent pes, tot així, van poder anar persistint.

6.2 Vegueries

Les vegueries pertanyien a un tipus d'organització territorial que va existir a Catalunya durant l'Edat Mitjana i la Moderna, des del segle XII fins al XVIII, on el veguer era qui tenia potestat sobre el territori. Aquest, era un funcionari que assumia responsabilitats judicials i representava el Rei d'Aragó al territori sota la seva jurisdicció. El veguer havia de complir les ordres del monarca i mantenir la pau pública a la seva pròpia vegueria.

La vegueria va arribar a ser el primer òrgan supralocal d'organització de Catalunya. Per aquelles que tenien una gran extensió, es va crear la figura del subveguer, sempre subordinat pel veguer.

En la primera creació de vegueries s'hi trobava la de Vilafranca del Penedès, o també coneguda com la vegueria del Penedès, situada entre les conques del riu Foix i Anoia i incloïa les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Penedès i el Garraf i la sotsvegueria d'Igualada. Per tant, el continu urbà Bellvei - Les Casetes i els seus territoris es trobaven englobats dintre d'aquesta vegueria històrica.

6.3 Corregiments

Les vegueries i els veguers van ser abolits per Felip V durant el procés de centralització i uniformitat legal i administrativa causat pel Decret de Nova Planta, implantat per règim absolutista de la Monarquia d'Espanya.

El 1716, a causa del Decret, el mapa espanyol va ser reordenat i van aparèixer els corregiments com a substituïts de les vegueries, liderats pels corregidors. Catalunya que es trobava sota la Corona d'Aragó també va patir aquesta implantació, es va dividir en dotze corregiments, un d'ells el corregiment de Vilafranca del Penedès, el qual englobava l'actual Bellvei i Les Casetes.

6.4 Divisió provincial

La divisió territorial d'Espanya de 1833 va suposar el traspàs territorial de corregiments a províncies, el canvi de noms, la reorganització territorial seguint la figura de la capital i la dependència respecte al govern d'Espanya.

Anteriorment, entre el 1813 i el 1833, el govern espanyol va formular diferents projectes de divisió provincial però no van arribar a bon port, com el del 1812, que no es va posar en marxa a causa de la situació de guerra.

Aquesta divisió va ser imposada per decret pel govern de Madrid sense cap consulta prèvia als seus habitants, fet que va comportar discrepàncies i negativa per una part de la població. Els catalans mai van acceptar la divisió, ja que creien que era un intent per dividir el territori català sense tenir en compte les realitats geogràfiques, històriques i econòmiques del país. Trobem diverses zones històriques, actualment comarques, dividides en dues províncies, com ho és la comarca de la Cerdanya o la del Penedès. Les conseqüències es veuen molt clarament en la divisió actual que pateix el continu urbà estudiat, el qual pateix una separació per províncies, sent la part de Bellvei de la província de Tarragona i la part de Les Casetes de la província de Barcelona.

Javier de Burgos va ser l'impulsor i va crear un estat centralitzat dividit en 49 províncies. Catalunya va quedar dividida en quatre: Lleida, Girona, Tarragona i Barcelona.

La divisió provincial resta gairebé intacte des de la seva creació fins a l'actualitat amb els mínims canvis possibles encara que hi hagi una gran necessitat per part de molts municipis de modificar aquesta passivitat. Per tant, podem dir que es tracta d'un cas d'extraordinària longevitat en la història de l'ordenament administratiu d'Espanya. L'actual divisió ha estat objecte d'escassos estudis fonamentats i descriu les províncies d'una manera contradictòria.

6.5 Partits judicials

La *Subvisión en Partidos Judiciales de la nueva División Territorial*, decretada cinc mesos després del decret de divisió provincial, és clau en l'aportació per primera vegada d'un llistat dels pobles compresos en cada província. Aquest document és imprescindible per conèixer amb exactitud la divisió provincial inicial.

Segons José Burgueño (2010), l'anàlisi sobre el grup de les alteracions i modificacions que no havien estat observades ni detectades pels juristes pot estar present al *Diccionario geográfico-estadístico-histórico* de Pascual Madoz. Ell, manifesta que les alteracions de la divisió provincial són l'excepció dins un criteri cada cop més generalitzat entre els polítics vuitcentistes de no qüestionar la divisió territorial i deixar que el temps assentés la seva estructura.

El punt tres del seu article es refereix a les modificacions per la via d'agregació de municipis on apareix l'exemple del de la Gornal, que el denomina com un xic diferent de la resta. El Decret de Javier de Burgos sobre aquest poble en l'adscripció tarragonina és ben explícit:

«(...) hasta cerca de Llacuneta; desde aquí al mar sirve de límite la margen derecha del río Foix; siendo sus últimos pueblos por esta parte Montargull, (...) Arbós, Gornal y Cunit.» (Tarragona)

La subdivisió de partits de 1834, adscriu la Gornal al partit tarragoní del Vendrell⁶, mentre que Castellet restava amb Vilafranca del Penedès⁷ (Barcelona). Considerant que l'actual barri de Les Casetes de la Gornal, també es trobaria dins del partit tarragoní.

Però segons Burgueño (2010), Castellet i la Gornal, indica que eren una única entitat administrativa en el moment de fer-se la divisió provincial. Tot i que l'ajuntament constitucional de la Gornal va fer un intent el 1823 de segregar-se totalment de Castellet, no va ser possible per la involució política d'aquell any.

⁶Veure a l'annex el document Núm. 2. Bellvei i la Gornal adscrits al partit judicial del Vendrell. Font: Document de la *Subvisión en partidos judiciales de la nueva división territorial*. Disponible a: file:///C:/Users/Usuario/Downloads/subdivision-en-partidos-judiciales-de-la-nueva-division-territorial-de-la-peninsula-e-islas-adyacentes--0%20(1).pdf

⁷Veure a l'annex el document Núm. 3. Castellet adscrit al partit judicial de Vilafranca del Penedès. Font: Document de la *Subvisión en partidos judiciales de la nueva división territorial*. Disponible a: file:///C:/Users/Usuario/Downloads/subdivision-en-partidos-judiciales-de-la-nueva-division-territorial-de-la-peninsula-e-islas-adyacentes--0%20(1).pdf

És per aquest motiu que fa pensar que la Gornal va integrar-se definitivament a Barcelona, ja que la localització del nucli del municipi on radicava la capitalitat (Castellet) era a Barcelona. La confusió va perdurar en el temps, com ens indica el llistat de municipis pels partits judicials o el mapa de Francisco Coello⁸ de 1858 on s'inclou la Gornal a la província de Tarragona⁹.

6.6 Divisió comarcal

El catalanisme polític va mostrar el seu rebuig a la divisió provincial del 1833. En el projecte de Constitució per a l'Estat Català de 1883, l'article 58 deia:

«Lo Congr s se compondr  de Diputats elegits per les comarques o circumscripcions»

Ja hi havia un pensament en matèria de distribució territorial, no gaire diferent del del dia d'avui. Fins que la divisió territorial de Catalunya de 1936 va definir les comarques per primera vegada. Prèviament, l'any 1931, es va desenvolupar una ponència d'estudi, formada per vuit membres, sent el secretari, Josep Igl sies i el vicepresident, Pau Vila, dos geògrafs i docents de renom. Tots ells, van adreçar un qüestionari als ajuntaments amb les preguntes següents:

1. A quina comarca penseu que pertany el vostre poble?
2. A quin indret aneu principalment a mercat?
3. Aneu també a algun altre mercat?

Amb les respostes obtingudes es va fer un primer avantprojecte de vint-i-vuit comarques. Però es va dur a terme un segon projecte de trenta-vuit comarques. El projecte de llei es va presentar al Parlament el 1934, però no va ser fins al febrer de 1936, que el govern el va aprovar.

El Baix Penedès va quedar integrat a la província de Tarragona, per altra banda, el Garraf i l'Alt Penedès, passaven a ser de la província de Barcelona. Podem dir que els límits provincials han servit per a la divisió comarcal del gran Penedès. Recordar, que el municipi de Castellet i la Gornal, era de la comarca del Garraf, però l'any 1990, amb la llei de modificació de límits comarcals, va passar a ser de l'Alt Penedès.

L'Informe Roca, un informe sobre la revisió del model d'organització territorial a Catalunya publicat l'any 2000, va proposar una reorganització territorial per tenir un millor equilibri en l'àmbit administratiu i dels serveis prestats. I en les seves propostes ateses a criteris històrics, econòmics, socials i de reequilibri territorial hi apareix el municipi de Castellet i la Gornal. Aquest informe proposa un possible canvi de comarca del municipi de Castellet i la Gornal, passar de l'Alt Penedès al Baix Penedès.

Per tant, aquest seria un possible escenari per a facilitar una menor problemàtica a causa de les múltiples divisions administratives que hi ha al continu urbà de Bellvei – Les Casetes. Però, perquè aix  passés, el límit provincial també hauria de modificar-se.

⁸Veure a l'annex document Núm. 4. Mapa de Francisco Coello, província de Tarragona (1858). Font: Cartoteca del Instituto Geográfico Nacional (IGN).

⁹Veure a l'annex document Núm. 5. Aproximació del mapa de Francisco Coello als municipis de Bellvei i la Gornal (1858). Font: Cartoteca del Instituto Geográfico Nacional (IGN).

6.7 El municipi

Segons la RAE, el municipi és l'entitat bàsica de l'organització territorial de l'Estat, dotada de personalitat jurídica i plena capacitat per al compliment dels seus fins. El mapa municipal català té molta relació amb l'evolució del mapa municipal espanyol.

Antigament l'origen dels municipis venia determinat pels senyorius feudals o les parròquies religioses.

El 6 d'agost de 1811, les Corts de Cadis van abolir el règim senyorial amb un decret que deia el següent:

«Art. 1.- Desde ahora quedan incorporados a la Nación todos los señoríos jurisdiccionales, de cualquier clase y condición que sean.

«Art. 2.- Se procederá al nombramiento de todas las justicias y demás funcionarios públicos por el mismo orden y según se verifica en los pueblos de realengo. (...)»

Un any més tard, l'arribada de la Constitució de Cadis del 1812, va permetre que es pogués parlar d'una existència de municipis pròpiament dita, també com a ens administratiu. En un primer moment, hi va haver una creació enorme d'ajuntament, molts d'ells amb només 10 habitants. Això no era viable i la Constitució de 1812, en un dels seus articles va obligar a la constitució d'ajuntament a tots aquells pobles que *“por sí o por su comarca llegasen a las mil almas”*.

Aquesta constitució va ser suprimida, fins que la nova Constitució de 1845, va ser favorable per a la promulgació d'una llei de caràcter municipal, on tots els municipis de menys de 30 habitants havien de desaparèixer. Una quarta part dels municipis que hi havia abans de la data, van ser suprimits. I es va poder fixar el primer mapa municipal d'Espanya.

L'evolució ha estat constant i hi ha hagut nombrosos canvis per adaptar-se als nous temps. No va ser fins a l'Estatut Municipal de 1924 quan comença a haver-hi una normativa precisa i a distingir-se conceptes de constitució, fusió i alteració de municipis¹⁰.

Actualment els municipis es regeixen jurídicament en l'àmbit estatal per la Llei 7/85, reguladora de les Bases de Règim Local i la Llei 27/2013, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració (LRSAL) i en l'àmbit autonòmic català per la Llei 8/1987, municipal i de règim local de Catalunya.

6.7.1 El territori d'estudi en l'obra de Pascual Madoz

El polític Pascual Madoz va escriure el Diccionari geogràfic-estadístic-històric d'Espanya i les seves possessions d'Ultramar, publicat entre 1846 i 1850. Durant 15 anys, 11 mesos i 7 dies va dedicar a recopilar tota mena d'informació, recopilada en setze volums on descriu totes les poblacions d'Espanya.

¹⁰Albet, A (2018). El mapa municipal en España: estructura, evolución y problemáticas. Disponible a: <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/63834-Texto%20del%20art%C3%ADculo-4564456564503-2-10-20190401.pdf>

Proporciona una quantitat de dades molt valuoses, com la població, els habitatges, el nombre d'alumnes o escoles i informació econòmica. I per això, he realitzat una cerca de les poblacions estudiades per veure què és el que es deia d'elles.

Bellvei, es troba al volum número 4¹¹, concretament a la pàgina 161 d'aquest. El descriu com un lloc amb ajuntament de la província de Tarragona i del partit judicial del Vendrell. Amb 150 cases i 737 veïns, una escola i una església parroquial annexa a la de la Gornal. Anomena que hi ha un edifici molt antic, anomenat el castell, que es creu obra dels romans i ha estat la casa senyorial, aquest seria el castell de Cal Roig, anomenat anteriorment com la peça inicial del municipi.

Al volum número 6¹², a la pàgina 106, apareix Castellet i Parròquia de Gornal, amb ajuntament de la província de Barcelona i del partit judicial de Vilafranca del Penedès. Anomena 2 ermites i 4 oratoris públics, un d'ells a la parròquia de Gornal, de la seva propietat.

Al volum número 8¹³, a la pàgina 453, apareix Gornal, sense cap descripció. Només indica que es busqui la part de Castellet i Parròquia de Gornal per saber-ne més. Tot i que no ens explica res, el fet que hi aparegui documentat ens permet entendre que tenia una part històrica considerada independent i per tant, havia d'estar també nomenada.

Finalment, després de nombroses cerques, el nom de Les Casetes de la Gornal, no hi apareix, probablement el nombre de cases era tan minoritari que no era d'importància.

7. BELLVEI – LES CASETES, UNA DIVISIÓ AMB MATISOS I ÀMBITS

El pas del temps ha deixat evidències, opinions, fets, escrits, anècdotes, sobre la divisió municipal, comarcal i provincial que succeeix al continu urbà Bellvei – Les Casetes. És per això, que crec imprescindible fer un recull de totes elles per a poder saber quin és l'impacte real, com aquest fet tan inusual a escala territorial ha aportat o per altra banda, ha creat malentesos entre els seus habitants. Els diferents nivells proposats permetran tenir diversos enfocaments i obtenir coneixements necessaris per entendre la realitat i el perquè de l'actual situació.

7.1 Àmbit històric i administratiu

7.1.1 El *castrum* de Castellet i el Cartulari de Sant Cugat

L'avanç cap al sud de la frontera dels comtats catalans, des de mitjans del segle IX fins a mitjans del segle XI, va generar la creació d'una xarxa de castells que servien de frontera. La Marca era el territori de frontera entre el comtat de Barcelona i Al-Àndalus, estructurada en termes castrals.

¹¹Veure a l'annex el document Núm. 6. Pàgina 161, volum 4, Bellvei al diccionari de Madoz.

¹²Veure a l'annex el document Núm. 7. Pàgina 106, volum 6, Castellet i Parròquia de Gornal al diccionari de Madoz.

¹³Veure a l'annex el document Núm. 8. Pàgina 453, volum 8, Gornal al diccionari de Madoz.

El castell de Castellet, que antigament era anomenat Castell de Sant Esteve, tenia una *castrum* medieval que comprenia diferents municipis actuals, entre ells, Bellvei i Castellet i la Gornal. Més tard, al segle XI, Castellet va passar a formar part del comtat i bisbat de Barcelona, però sempre tenint un propietari.

L'any 1037, apareix el primer document que fa referència a Bellvei¹⁴, documentat al Cartulari de Sant Cugat, un dels cartularis monàstics més importants de Catalunya, on es reflecteix el procés de formació senyorial i les relacions entre abadia i tinents.

La causa és definida per un judici celebrat a la cort comtal de Barcelona per un plet de límits. L'abat de Sant Cugat i el baró de Castellet havien de posar-se d'acord en relació amb els límits dels seus respectius feus. Al llibre de Josep Solé, *Les Cases de Bellvei*, explica que una de les terres anomenades en el plet de límits era la Torre de Bellvizi a Bellvei, propietat aleshores de Tedvert, senyor adscrit al castell de Castellet. Finalment, el plet de límits es fa repartint les terres entre els dos, un repartiment gens favorable per a l'abat, qui haurà de pledejar en altres ocasions amb qui creu que li ha ocupat les seves terres.

El terme de Castellet sempre ha jugat un paper important en la creació, manteniment i presència al Penedès. Molts municipis independents en l'actualitat van formar part del seu *castrum*, fins que un dia van decidir separar-se i fer el seu propi camí. Bellvei ho va fer, però Les Casetes ha romàs part de Castellet, encara avui dia.

7.1.2 Traspàs entre administracions

Durant la meua recerca a l'Arxiu Comarcal del Baix Penedès, vaig trobar unes cartes escrites pels ajuntaments de Bellvei i Castellet i la Gornal de l'any 1957, enviades entre el maig i el juliol d'aquell any.

La raó d'aquells escrits era la reclamació de les despeses per part de l'ajuntament de Bellvei, en relació amb les obres que s'havien realitzat per arreglar alguns carrers dels dos termes. L'ajuntament de les Casetes no estava d'acord amb la divisió monetària que s'havia fet i com s'havien distribuït les despeses. Creien que havien de pagar molt menys del que se'ls reclamava. La primera carta¹⁵ escrita per l'ajuntament de Bellvei sobre la problemàtica deia el següent:

«Oportunamente se le envió nota de los gastos ocasionados en el arreglo de varias calles de esta localidad y las correspondientes prolongaciones de las de Casetas y no habiendo recibido contestación alguna»

Vuit cartes després, es va poder arribar a una solució i el conflicte no va anar a més. Aquestes petites picabaralles, si se'n pot dir així, són el resultat de l'existent divisió. L'Ajuntament de Bellvei es va fer càrrec d'unes obres que també incidien en un terme que no el corresponia, tot i tenir el vistiplau de l'ajuntament

¹⁴Veure a l'annex el document Núm. 9. Primera referència a Bellvei al Cartulari de Sant Cugat, editat per José Rius. Font: CRAI UB.

¹⁵Veure a l'annex el document Núm. 10. Carta de l'Ajuntament de Bellvei, datada del 20 de maig de 1957, enviada al de Castellet i la Gornal, en relació a les despeses de les obres d'habitatges.

corresponent. La divisió geogràfica va tenir influència negativa en l'administració que en tenia les competències.

7.1.3 El pensament de l'administració local l'any 2004

Maig de 2004, dinovena edició, revista el Pòrtic. La revista semestral del municipi de Bellvei havia entrevistat l'alcalde, en Josep Fonts en una entrevista molt profunda, on s'hi tractaven temes de tota mena, un d'ells, la situació respecte a les Casetes de la Gornal.

La pregunta va ser molt directa: I les Casetes de la Gornal?, i la resposta també ho va ser. L'alcalde afirmava que el seu desig era que Les Casetes s'integressin a Bellvei. Demanava que els veïns col·laboressin econòmicament amb els serveis del poble, ja que els feien servir. Finalment, afegia que el seu desig està reforçat, ja que està convençut que les persones que viuen a Les Casetes es senten de Bellvei.

En definitiva, una aproximació política del què pensava el màxim responsable del municipi en relació amb el barri veí. Un pensament de 2004 favorable a l'annexió.

7.2 Àmbit físic i paisatgístic

7.2.1 La Via Augusta al Penedès

La Via Augusta va ser la principal via romana a la península Ibèrica que la unia amb Roma, reformada per Octavi August, d'aquí el seu nom. Les vies es van transformar en una eina fonamental per al comerç i les comunicacions.

El Penedès va ser testimoni de la Via Augusta, l'extrem meridional d'aquesta enllaça l'Arboç amb Bellvei, passant per la Gornal. A la part de les Casetes es pot veure un plafó explicatiu del funcionament de la Via per aquesta zona. Per tant, la part on actualment hi ha el continu urbà, ja era una zona transitada i favorable per al desplaçament.

Més tard, l'aparició de la carretera, l'actual nacional 340, va facilitar els desplaçaments. L'antiga carretera passava per dins del continu urbà. Això va facilitar el comerç i l'arribada de gent per a establir-s'hi. El creixement va ser notori i amb un perfil lineal, seguint el perfil de la carretera. El continu va créixer més en termes de llargada que d'amplada.

7.2.2 Una fesomia particular

El continu urbà està dividit en dos sectors, la part nord està integrada a la depressió i formada per sediments quaternaris, mentre que la part sud, és més muntanyosa i correspon a les darreres estribacions de la Serralada Litoral. Les principals elevacions són La Muga, un mas amb fesomia de castell a 164 metres d'alçada i Mas Canyís a 145 metres d'alçada.

Els torrents de Cal Rita i de la Cobertera recullen aigües de les Muntanyes de Baix, al sud-est de la comarca i el torrent de la Cobertera lliura les seves aigües al mar.

Pel que fa a la vegetació hi predomina la ruderal amb fonoll, ginesta, malva... i la de torrent, amb jonc, plàtans, etc. Hi predomina el bosc típic mediterrani.

Bellvei i Les Casetes comparteixen totes aquestes característiques, la seva proximitat fa que no hi hagi diferències físiques entre elles. El paisatge en l'àmbit físic és completament el mateix. Aquest seria un altre motiu pel qual la diferència municipal, provincial i comarcal és inexistent a simple vista.

7.2.3 Carrer Dues Províncies

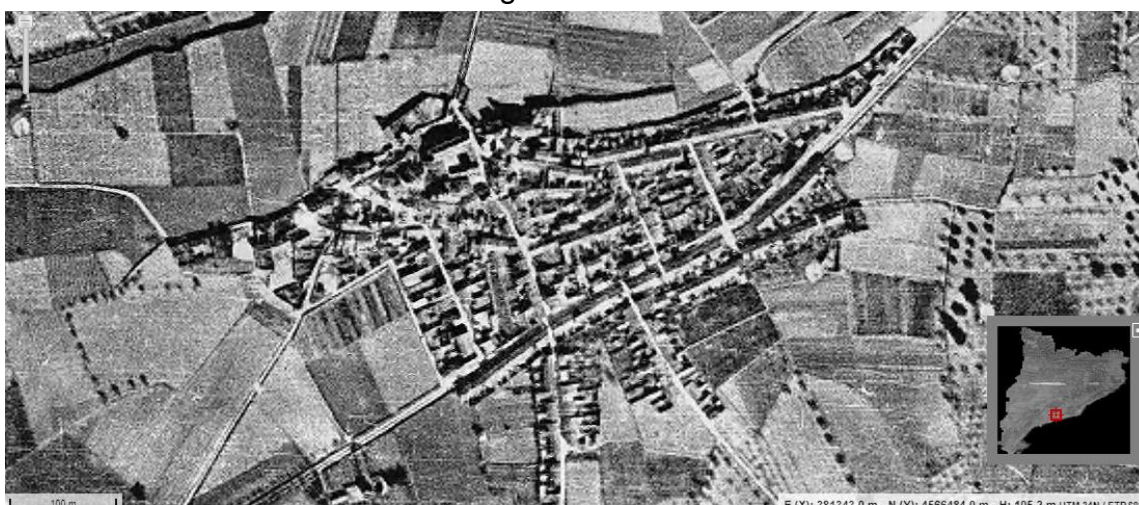
Els carrers són recorreguts, camins, dreceres... n'hi ha de tota mena, més concorreguts, menys, més llargs, més amples, però el Carrer Dues Províncies és el carrer rei al continu urbà Bellvei – Les Casetes. És el carrer que separa, divideix, però alhora, el que també uneix i aproxima.

És el referent geogràfic per a referir-se on comença la divisió i per tant, pot servir com a límit territorial. Enllaça transversalment el carrer del Cementiri i el de la Carretera. De cara a mar, la part esquerra, pertany a Les Casetes i la part dreta a Bellvei. La part esquerra consta de tan sols quatre carrers, una gran minoria respecte a la part dreta.

La primera referència toponímica, l'anomena com a carrer Sant Ramon. Nom que es va perdre aviat, ja que es devia prendre consciència de la realitat de la divisió administrativa i la nova nomenclatura va ser carrer Dos Termes¹⁶, tot i que en algunes referències de l'arxiu comarcal també escriuen Calle Dos Términos. El mes de març de 1918 el ple de l'Ajuntament va decidir fer un canvi de nom i anomenar-lo carrer Dues Províncies, nom que ha perdurat fins a l'actualitat.

El carrer en direcció sud, arriba a l'anomenada "Placeta", on a cada banda trobem escombraries diferents. També a la part esquerra, un taulell per a penjar plafons informatius, tots ells amb el segell de l'Ajuntament de Castellet i la Gornal.

7.2.4 L'evolució a través de la imatge aèria

Ortofotografia Bellvei – Les Casetes de la Gornal, 1946. Font: ICGC.

¹⁶Veure a l'annex el document Núm. 11. Llistat dels noms dels carrers a Bellvei, 1861. Calle de Dos Termes. Font: Arxiu Comarcal del Baix Penedès.

Ortofotografia Bellvei – Les Casetes de la Gornal, 1983. Font: ICGC.

Ortofotografia Bellvei – Les Casetes de la Gornal, 1994. Font: ICGC.

Ortofotografia Bellvei – Les Casetes de la Gornal, 2000. Font: ICGC.

Ortofotografia Bellvei – Les Casetes de la Gornal, 2009. Font: ICGC.

Ortofotografia Bellvei – Les Casetes de la Gornal, 2019. Font: ICGC.

Per entendre quina ha estat l'evolució territorial durant tots aquests anys, és necessària la informació complementària, com per exemple, les orto fotografies, que són presentacions fotogràfiques mitjançant les imatges aèries, corregides i sense efecte de perspectiva. Aquestes són de gran ajuda per veure les característiques del territori, com s'ubica i com es distribueix en la superfície.

Les fotos escollides representen orto fotografies corresponents al municipi de Bellvei i el barri de Les Casetes de la Gornal. Totes elles estan realitzades en un interval de setanta-tres anys. La primera correspon al 1946 i l'última al 2019. L'evolució de creixement és clara, però m'agradaria incidir en com ha estat aquesta evolució, quines han estat les zones amb més creixement i si el límit territorial s'ha vist afectat durant tots aquests anys.

En la primera ortofotografia, del 1946, el nucli de població és bastant menor pel que fa a actualment. Però el punt més important és la no aparició de l'actual N-340, l'antiga carretera passava en aquell any just pel mig del continu urbà. Això era un punt a favor perquè hi hagués més vida, una vida més dinàmica, més

comercial i per tant, més trànsit. La carretera estava plena de comerços. El creixement que hi havia hagut fins aquell any, havia seguit una forma lineal, per tant, seguint totalment la línia de la carretera. Bellvei representava un tant per cent molt major que el de Les Casetes.

En la segona ortofotografia, del 1983, apareix ja la carretera N-340, a la part sud de la imatge. Per tant, la que passava per l'interior, era secundària, i majoritàriament utilitzada pels mateixos veïns. Veïem un creixement en les dues parts del continu urbà. Els habitatges creixen en direcció Tarragona, però també veïem noves zones edificades a Les Casetes de la Gornal. I una de les aparicions estel·lars, a la part nord-est, és la mostra per primera vegada de la fàbrica Reverté, situada al terme de Castellet i la Gornal i productora de carbonat de calci. L'any de la seva fundació va ser el 1978, per tant, ja feia 5 anys que hi era. A l'ortofotografia se l'anomena fàbrica de guix.

L'any 1994, el creixement d'ambdues parts es fa més extensible i visible. Sempre seguint el mateix patró, un creixement lineal. L'amplada gairebé no varia. Les cases van ocupant cada vegada més els terrenys agrícoles, dedicats majoritàriament a la vinya. Els propietaris agraris reben una quantitat de diners a canvi de vendre les seves terres. La temptació guanya.

L'any 2000, ja es pot veure un creixement més assentat, no gaire superior al de 1994. Bellvei s'endú tota la part en relació amb el creixement, Les Casetes de la Gornal no presenten cap mena de canvi. El barri de Les Casetes sembla haver trobat un punt d'equilibri territorial, tot i que l'expansió de la fàbrica Reverté va guanyant terreny.

I arribem a l'any 2009. Hi havia hagut un creixement espectacular en tan sols nou anys, i això es veu reflectit en l'extensió ocupada ara per habitatges. Bellvei segueix creixent en massa direcció Tarragona, la població arriba a superar el llindar dels 2.000 habitants l'any 2009, mentre que l'any 2000, només en tenia poc més de 1.300 habitants. Per altra banda, Les Casetes de la Gornal estrenen Centre Cívic, inaugurat l'any 2006. Aquest centre cívic va afegit a la nova construcció d'una zona verda, un aparcament, una pista poliesportiva, una sala per als joves, així com un espai per a la tercera edat. Tota aquesta construcció va ser finançada amb l'ajuda de Reverté. La seva població es manté estable.

I finalment, l'última ortofotografia accessible a l'ICGC, correspon a l'any 2019. Les Casetes de la Gornal segueixen en la seva línia equilibrada, sense canvis al respecte. Mentre que l'únic canvi a la part de Bellvei és la construcció de l'aparcament annex a la piscina municipal, la resta es manté.

Les ortofotografies ens permeten fer un seguiment de tots els canvis ocorreguts en els anys triats. Tot aquest creixement ha hagut d'estar supervisat i acceptat. La planificació territorial hi té molt a veure, els usos del sòl, l'ordenació dels habitatges i el cicle temporal de construcció. La geografia del territori, en definitiva, permetre una gestió dels espais territorials per evitar desavinences o desajustos. En la següent imatge es pot veure a través de diferents colors com ha variat la trama urbana a partir del pas dels anys. Cada color correspon a un any en concret, sempre en relació amb les ortofotografies que hem vist anteriorment.

Ortofotografia Bellvei – Les Casetes de la Gornal, 2020. Modificada amb una variació de colors segons l'evolució de la trama urbana. Font: Elaboració pròpia a partir del ICGC.

S'observa que tant la part nord com la sud han patit modificacions. El color negre indica el nucli històric del continu urbà, on es troba la Torre de Cal Roig, el primer edifici datat del 1037, marcat amb un cercle de color negre; el vermell, fins a l'any 1983; el blau, fins a l'any 1994; el verd, fins al 2000; i el lila fins al 2009. La part que no està envoltada per cap color ja existia a partir del 1946 i anteriorment, sent la part més antiga després del nucli històric.

El color predominant és el lila, per tant, el 2009 és l'any amb un major creixement. Pràcticament tota la part del sud va ser construïda en aquest període, allargant l'extensió lineal del continu i augmentat el nombre d'habitants. Aquest creixement concorda amb la línia de l'antiga carretera, que passava pel mig del continu urbà. Veiem com les cases s'han anat amuntegant seguint aquesta direcció.

Les altres modificacions, dels anys 1983 i 1994 també van en la mateixa direcció. Augmentant a la part nord i a la sud. L'amplada no ha patit grans modificacions, s'ha mantingut estable des del 1946.

Els colors en permeten identificar quins i com han estat els creixements del continu urbà al llarg dels anys. La comunicació visual és imprescindible per complementar la part teòrica.

7.3 Àmbit social i cultural

7.3.1 L'arribada d'Alfons XIII

Pel que fa a la memòria oral, el dia 23 de maig de 1929, el rei Alfons XIII va passar per Bellvei. El rei venia de Barcelona amb un cotxe acompanyat del seu ministre Romanones. A cada poble per on passava era rebut pels seus habitants, el rei s'aixecava i saludava amb efusió. Però en arribar a Bellvei, va notar una cosa molt estranya, no succeïa el que havia passat en tots els pobles anteriors als que havia estat. Ja havia passat moltes cases i no hi havia cap rebuda.

No van ser fins a arribar al carrer Dues Províncies, quan la multitud l'estava esperant. A primera fila, hi havia els nens de l'escola municipal. Totes ells amb banderetes d'Espanya, cridant "*Viva el rey*". A la part dreta hi havia les nenes i a l'esquerra els nens, sostenien una gran arcada de benvinguda.

Però aquest fet inusual, va fer que el rei decidís baixar del cotxe i preguntar què passava, el perquè de la rebuda més enllà de l'inici del terme. L'alcalde li va explicar el problema territorial que existia, la divisió municipal i provincial. Tot el que havia recorregut fins ara de terme, pertanyia a la província de Barcelona i al barri de Les Casetes, pertanyent al municipi de Castellet i la Gornal. El lloc de la rebuda era l'inici de Bellvei i de la província de Tarragona.

El rei va prendre nota i va comentar davant de la multitud que allò ho solucionaria quan tornés a Madrid. Estem en ple 2020 i la solució encara no s'ha vist per enlloc. El rei va haver d'exiliar-se a causa de les eleccions municipals del 12 d'abril de 1931.

7.3.2 Una cultura d'unió, Les Gorres de Cop

Les similituds entre les dues parts del continu són infinites i també ho són en l'àmbit cultural. Bellvei i Les Casetes de la Gornal poden presumir d'haver estat els creadors de Les Gorres de Cop. Una creació única a escala mundial que va tenir el seu moment d'auge.

La gorra de cop és una gorra feta de palla, que pot ser dissenyada de diverses formes. És feta a mà i serveix per evitar que els nens que comencen a donar les primeres passes es donin cops al cap.

Aquesta idea va sorgir a través d'en Roc Vidal, conegut com a Roc dels Gorros, un home que va venir al poble el 1800 i que va començar a crear les primeres gorres de cop. La casa pairal està situada a la part de Les Casetes però l'extensió es va repartir per tot el continu. Tant va ser l'auge, que es van crear tallers on van arribar a treballar unes seixanta dones, castelletenques i bellveïnes, sense importar la seva procedència.

Durant la guerra i la postguerra va ser un mitjà per a guanyar-se la vida, ja que les gorres de cop es van donar a conèixer fora de Catalunya i van ser anomenades *Chichoneras*. Aquesta creació és única al món i només es fa a Bellvei.

El 2001, amb la idea de recuperar el que s'està perdent durant tots aquests anys, es va crear una escola per mantenir i donar continuïtat a aquest únic i especial ofici.

7.3.3 L'hemeroteca no falla

Cercant per les hemeroteques estatals i locals, vaig trobar dues notícies molt rellevants al Diari de La Vanguardia, que parlen sobre la divisió entre Bellvei i Les Casetes de la Gornal. La primera correspon al dia 27 de juny de 1978 i la segona al 17 de setembre de 2002.

Aquestes dates ens permeten deduir que amb l'aparició de la democràcia, la disfunció territorial es va donar a conèixer fins al punt de sortir en forma de notícia a un dels diaris més importants del país. Potser, eren temps adients pels canvis.

La primera notícia descriu la situació com un absurd problema fronterer. Indica que quan Bellvei va decidir dur a terme obres per a dotar de bons serveis el

municipi, necessitava que Les Casetes s'annexionessin perquè també els poguessin gaudir. Però quan tot semblava dit i fet, alguns veïns s'hi van oposar. L'Ajuntament de Bellvei s'oposava a la mancomunitat de serveis, ja que per la seva legalitat havia de ser de municipi a municipi no de barri a municipi.

El president de la Diputació de Tarragona, el senyor Clúa, apel·lava al diàleg. Deia que la duplictat de serveis era una absurditat, un problema que no té raó d'existir.

Pel que fa a la segona notícia, aquesta, descriu Les Casetes de la Gornal com el barri litigi entre els dos municipis. Ricard Vinyals escriu que hi ha un conflicte territorial i que el Consistori ha iniciat un camí legal per annexionar-se el barri. Josep Fonts, alcalde de Bellvei en aquell temps, afegia haver rebut queixes de veïns de Les Casetes, els quals deien que no rebien els serveis adequats per part del seu municipi. El cas va ser portar al Departament d'Administració Local de la Generalitat, esperant una pronunciació. Miguel Delgado, alcalde de Castellet i la Gornal, s'hi oposava totalment. Per ell, aquella decisió no tenia cap raó de ser.

Veiem que al llarg dels anys hi ha hagut intents per a trobar la solució més adient respecte la situació que existeix entre Bellvei i Les Casetes de la Gornal. Hi ha jugat diferents factors i administracions, però la negativa per part de l'Ajuntament de Castellet i la Gornal ha estat ferma. Aquests petits passos no van aconseguir progressar però si donar a conèixer la situació a tot Catalunya.

Un absurdo problema «fronterizo»

**Un mismo pueblo dividido
en dos provincias**

Bellvei pide anexionarse un barrio
de Castellet i la Gornal, en Barcelona

Titulars de les notícies de la Vanguardia, any 1978 i 2002, respectivament.

Font: Hemeroteca La Vanguardia

7.3.4 Serveis prestats

Com s'ha pogut veure anteriorment, la distribució dels serveis ha derivat més d'un enfrontament entre ajuntaments. Els serveis han de servir per millorar el desenvolupament i la qualitat de vida dels habitants. Han d'incidir en el màxim ventall de recursos possibles i han de cobrir les màximes necessitats possibles.

A mesura que els anys passaven i la població creixia, es feia més imprescindible poder tenir una xarxa de serveis essencials per a cobrir les mancances de la població. Començant per les obres als carrers. Com hem vist abans, l'any 1957, es van iniciar una sèrie de tràmits entre ajuntaments per unes obres als carrers dels dos nuclis. Prèviament, els dos ajuntaments havien arribat a un acord. L'Ajuntament de Bellvei s'encarregaria de contractar els treballadors i el material necessari i l'Ajuntament de Castellet pagaria la seva part corresponent. Quan les obres van finalitzar, les coses es van complicar. L'Ajuntament de Castellet es va pronunciar sobre la seva negativa respecte a la divisió de les despeses. Creien

que havien de pagar molt menys del que se'ls demanava. Tres mesos després, després de cartes i reunions, es va arribar a un acord. Els carrers van poder ser arreglats independentment de la seva situació geogràfica. Aquesta situació ens demostra que encara que s'intenti fer tot el millor possible, la disfunció que existeix tendeix a generar conflictes, sigui d'una part o de l'altra. Però la cosa no va acabar aquí. Els serveis que es presten als municipis han d'anar actualitzant-se a mesura que els anys passen.

Al voltant dels anys setanta, l'Ajuntament de Bellvei va decidir que el seu municipi necessitava dotar-se de nous serveis. Van voler estendre-ho al barri de Les Casetes perquè tots disposessin dels serveis necessaris. Però per això, necessitaven que el barri s'annexionés a Bellvei. Alguns veïns s'hi van negar i l'opció no va prosperar. Els serveis es van dur a terme a Bellvei i Les Casetes de la Gornal no els va rebre. Aquest fet va comportar un retrocés de serveis urbanístics per a Les Casetes en relació amb el seu municipi veí.

En l'actualitat, les coses semblen haver canviat una mica més, tot i que d'altres segueixen el mateix camí que fa trenta anys.

Els veïns de Les Casetes i la Gornal, poden anar a visitar-se al Cap de Bellvei i a l'Hospital del Vendrell. També, accedir a la guarderia, a l'escola La Muntanyeta de Bellvei i a l'Institut de l'Arboç (Baix Penedès). A aquests llocs s'adreça gairebé tota la població del barri, per proximitat i facilitat. Tot i això, han d'anar a votar a La Gornal, el municipi de referència del barri. Pel que fa a les escombraries, el servei és totalment independent del de Bellvei i el servei d'aigua també. El prefix de telèfon però, manté el 977, és a dir, el prefix de la província de Tarragona.

Si anem caminant pel carrer i alcem el cap, podem distingir que no ens trobem al mateix municipi, únicament per la diferència dels fanals i la pavimentació del carrer del Sol. Les obres de millora van finalitzar just a mitjan carrer Dues Províncies i la diferència és ben visible.

Però també hi ha altres serveis que es troben a Bellvei i són utilitzats per gent de Les Casetes, com la Llar de Jubilats, els clubs esportius, els grups de folklore i les entitats bancàries. Els habitants de Bellvei per altra banda, també tenen l'opció d'anar a Les Casetes per fer ús de la merceria o del bar, els únics dos comerços que hi ha.

L'intercanvi és molt freqüent entre tots els habitants, però Bellvei, sent el municipi més gran, disposa de la majoria de serveis, i per tant, són utilitzats, també, pels de Les Casetes. Tot i no ser el mateix municipi, el continu urbà ha volgut sempre ser solidari i ajudar en tot el que ha estat possible perquè els veïns no tinguin problemes i hi hagi bona convivència.

8. EVOLUCIÓ ADMINISTRATIVA I TERRITORIAL FINS A L'ACTUALITAT

8.1 Propostes de modificació territorial, 1974-1977

La divisió que existeix al continu urbà ha derivat en una evolució amb diferents entrebancs i successos al llarg de la història. Durant tots aquests anys hi ha hagut diferents moviments socials, administratius i polítics per a modificar la situació i canviar el perfil territorial del continu.

El 6 de juliol de 1974, van començar les gestions i converses per resoldre, segons els documents trobats a l'arxiu comarcal, el problema que suscita la proximitat del nucli urbà de Bellvei amb el barri de Les Casetes, del municipi de Castellet i la Gornal. El Governador Civil de la província va visitar aquell any la localitat de Bellvei i es va aprofitar per exposar les necessitats i les circumstàncies tan especials que hi ocorren, així com l'estudi de les possibilitats de la modificació territorial.

Un any després, es va celebrar una reunió a la Diputació de Tarragona sobre converses preliminars per l'estudi d'una fórmula associativa entre els ajuntaments de Bellvei i Castellet i la Gornal per a la prestació de serveis comuns.

El primer punt es va centrar en la modalitat d'associació, on es tenia en compte els objectius a cobrir, la situació geogràfica dels municipis, els censos de població i va arribar a estimar-se la creació d'una Mancomunitat emparada pels articles 29 de la Llei de Règim Local i el 53 del Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals, com a l'opció més convenient, ja que assegurava la permanència de criteris directius, la proporció d'una continuïtat per a mantenir el desenvolupament dels serveis i la creació de plans d'actuació en benefici per ambdós municipis.

El segon punt es va centrar en els objectius donats per les condicions geogràfiques, l'absència de serveis i la conveniència d'ambdós grups per a poder gaudir de les prestacions municipals, que serien les següents: la casa del metge, les instal·lacions esportives, els serveis del cementiri, la recollida de brossa, l'estació depuradora de residus, el proveïment d'aigua i altres que satisfacin l'interès dels dos veïnatsges, sent promoguda la seva creació per 2/3 dels caps de família dels respectius grups de població.

El tercer punt parlava dels mitjans econòmics per al desenvolupament funcionament dels serveis mancomunats. Hisenda de l'Organisme seria l'encarregada dels següents recursos: taxes per prestació de serveis, contribucions especials per obres, ingressos patrimonials, aportacions dels Ajuntaments mancomunats, entre d'altres...

El quart punt es referia al finançament de l'establiment dels serveis. Com l'etapa de constitució de la Mancomunitat no disposaria de fons propis, el corresponent naixement hauria d'estar afavorit pels dos municipis, iniciant-se la creació d'un

patrimoni comú a través de l'entrega formal de la part dels projectes tècnics realitzats per cadascú.

El cinquè punt estava focalitzat en l'explotació. Els dos municipis haurien de ser coneixedors de l'import de les despeses de conservació i entreteniment, ja que la Mancomunitat hauria de sufragar-los amb fondos propis.

El sisè i setè punt es referien a la creació de nous serveis i al patrimoni de la Mancomunitat. Aquesta, com a entitat independent dels municipis, constituirà patrimoni propi.

El vuitè punt, sobre el pressupost, on la Mancomunitat formularia anualment el seu pressupost ordinari, figurant com recurs els productes de les taxes i altres ingressos.

Tots aquests punts van ser signats en un document escrit el catorze de maig de 1976, durant la reunió a Tarragona. La primera intenció va ser la creació d'una Mancomunitat, l'opció més factible en aquell moment. Però l'Ajuntament de Bellvei no acabava d'estar-hi d'acord i va sol·licitar a un advocat de Montblanc, el senyor José París Bou, que l'objecte de consulta era si es podia obligar a l'Ajuntament de Bellvei a mancomunar-se per a la realització de determinats serveis. La resposta va ser donada a partir de la Llei de Bases de Règim Local de 19 de novembre de 1975, que deia que els municipis podran mancomunar-se entre si per al desenvolupament de serveis propis tenint plena personalitat jurídica, sempre que no hi hagi una agrupació forçosa i a més a més, cito textualment, una altra raó donada per l'advocat:

“Con toda probabilidad, de prosperar, como todo hace suponer, dentro de un plazo breve, la aprobación de un Estatuto y la constitución definitiva de la Generalitat de Catalunya, se extinguirá la actual división provincial y se pasará o adoptará una división comarcal en la que tanto Bellvei como Castellet i la Gornal, formaran parte de la comarca del Baix Penedès, por lo que será más factible que se mancomunen dichos municipios si así fuera su voluntad”

Les expectatives redactades pel senyor París mai es van dur a terme. A més a més, segons l'Ajuntament de Bellvei, totes les atribucions passarien a mans de la Comissió Mixta de la Mancomunitat i el futur desenvolupament de Bellvei quedaria supeditat a aquesta, afavorint l'Ajuntament de Castellet i la Gornal. S'afegia que el projecte de Mancomunitat pensat fins ara no era del tot legal, ja que se'n podia constituir una entre dos o més municipis però mai entre un municipi i una part d'un altre.

Després de totes aquestes accions i davant de la impossibilitat de donar vida a la proposta de la Mancomunitat, la nova proposta va ser l'annexió del barri de Les Casetes a Bellvei. Aquest fet va fer que tornés a celebrar una reunió entre càrrecs polítics, on es va reafirmar l'annexió com única solució possible. Posteriorment, hi va haver una reunió amb els veïns de Les Casetes, celebrada l'abril de 1977. Es va informar de la situació i dels tràmits a seguir. Tots els caps de família que hi estiguessin d'acord haurien de passar per la Notaria del Vendrell per a signar la sol·licitud d'agregació, amb un termini de quinze dies.

Sent el total, 76 caps de família i signant la sol·licitud només 19, davant del notari Josep Deu, la proposta no va obtenir la majoria necessària, va ser anul·lada i ja no va tirar endavant.

RELACION NOMINAL de vecinos cabezas de familia, con expresión del número de familiares de cada uno de ellos, de la Bda. Casetas de Gornal.-			
NOMBRE Y APELLIDOS	Núm. familiar.	NOMBRE Y APELLIDOS	Núm. familiar.
CARLOS OLIVERAS FERNANDEZ	5	MIGUEL MANE PASCUAL	2
MIGUEL VIDAL MARQUES	1	ALEJO MALIVERN VIDAL	1
JOSE CLIVILLE MIRAVENT	2	ELADIO PICHARDO PAVON	3
JOSE ROVIRA NOTO	2	JUAN ANTONIO AGUT ROIG	2
PEDRO MIRAVENT SENDRA	4	ANTONIO SERRA BOVE	2
MARIA TORT URGELL	-	+ RAMON PUJOL VIDAL	1
MARIA BORREL MANE	1	PEDRO JANE ROSELL	2
JUAN MARCILLAS ALTET	4	TERESA BORREGO ONTANILLA	3
JUAN MARCILLAS ROMEU	2	ANTONIO VILCHES CUSTODIO	3
FRANCISCA INGLADA MIRAVENT	-	JOSE EXPOSITO BARBERO	2
JUAN ARANS SANS	3	ANTONIO RUBIO BUENAVISTA	6
MARIA ORDOÑEZ RODRIGUEZ	4	FERNANDO MILLAN MAQUEDA	4
JUAN MANE SUAU	2	ANGELA PAPIOL SOLE	1
JUAN SOLE MARCE	1	MAGINA PAPIOL BOLET	1
JOSE SANTO SEGURA	2	TERESA PANADERO RAMBLA	3
JOSE SOLER MANE	1	JOSE BORRAS BERJE	3
EMILIO SOLER VIVES	1	+ JAIME ALTET GARCIA	2
JUAN MARCILLAS ROVIRA	1	RAMON URGELL PARES	1
JOSE VIDAL PENA	4	RAFAEL MATAS ROMAN	3
JOSE MOTA MEDINA	2		
JUAN BATLLE PUJOL	2		
ANTONIO MANE ANGELET	1		
JUAN GRANDE BODALO	1		
JOSE MANE FORASTE	4		
		SUMA TOTAL	159
		TOTAL FAMILIARES	76
		CIENTO CINCUENTA Y NUEVE.-	255

Caps de família de Les Casetes de la Gornal. Font: Arxiu Comarcal del Baix Penedès

Tres anys després de les primeres converses i les primeres accions, la situació no havia canviat i continuava de la mateixa manera. Ja mai més s'ha arribat a una situació com la del 1977, amb una proposta encarrilada i amb un procés legal per a una possible annexió.

Els posteriors partits polítics que han governat a Bellvei han mostrat en reiterades ocasions el seu desig d'annexionar Les Casetes a Bellvei però l'ajuntament de Castellet i La Gornal sempre s'ha mantingut al marge i la situació s'ha mantingut fins avui dia.

8.2 Els polítics, un càrrec amb pes

Quatre alcaldes han sigut participants del plantejament d'aquest treball i hi han format part, a partir d'entrevistes i enquestes¹⁷. Tres alcaldes de Bellvei: Josep Fonts, Fèlix Sans i Gerard Colet i un alcalde de Castellet i la Gornal, amb vint anys d'experiència com alcalde del municipi, en Miguel Delgado.

Tots ells reconeixen que la situació territorial del continu urbà ha estat tema de conversa en nombroses ocasions i que fins i tot, en algunes ocasions, s'han mantingut reunions amb alguns veïns de les dues parts.

Miguel Delgado (legislatura 1999 – actualitat) afirma que aquesta situació és més recurrent de la que ens pensem en l'àmbit català i més enllà però que evidentment, a cap alcalde li agradaria perdre una part del seu municipi. Els veïns i les seves opinions són les que prevalen en aquesta situació.

¹⁷Veure a l'annex el Document Núm. 12. Model d'enquesta i enquestes contestades pels ex-alcaldes Fèlix Sans i Gerard Colet.

Per en Fèlix Sans (legislatura 2011 – 2019), el tema de la divisió territorial ja hauria d'estar arreglat des de fa molts anys. I en l'actualitat per a fer qualsevol pas endavant s'hauria de preguntar en tot moment als veïns. Segons ell, la majoria de veïns de Les Casetes no estan d'acord amb la situació actual però no hi ha suficient motivació per a demanar canvis.

Gerard Colet (legislatura 2019 – actualitat), que només fa un any que és alcalde, opina que aquesta diferenciació es mantindrà fins que els veïns ho vulguin. No s'atreveix a pronosticar la gent que hi està a favor o en contra però opina que els veïns de Les Casetes estan totalment integrats a Bellvei i formen part del poble.

Josep Fonts (legislatura 1987 – 2011), un alcalde amb una llarga trajectòria a l'alcaldia de Bellvei, afirma que en més d'una ocasió va adreçar-se a l'alcalde de Castellet i la Gornal per parlar i començar a fer tràmits per a modificar la situació, però que mai va tirar endavant. Durant la seva legislatura, es va aconseguir que l'ajuntament de Castellet i la Gornal aportés 1.500 euros al pressupost de Bellvei destinats a la Festa Major, ja que no s'hi fa cap al barri de Les Casetes.

L'any 2016, es va signar un conveni que permetia als veïns accedir a les activitats dels dos municipis en les mateixes condicions. Aquest conveni va finalitzar l'any passat, però els actuals alcaldes manifesten el seu desig per a renovar-lo com més aviat millor.

9. RESULTATS

Els veïns de Les Casetes de la Gornal i de Bellvei han tingut un paper molt important en l'anàlisi d'aquest treball. A ells se'ls va enviar un formulari via internet que constava de quinze preguntes i estava dividit en dos models¹⁸, un dirigit per als que viuen a Les Casetes i l'altre pels veïns de Bellvei.

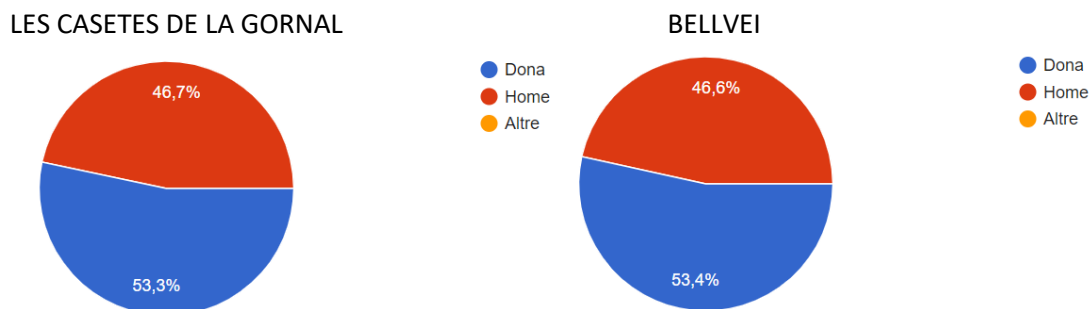
La participació ha estat de 60 respostes per a cada model. El fet de no haver-lo pogut realitzar en condicions normals per la pandèmia, és a dir, fent porta a porta, ha pogut influir en el nombre de participants, però tenint en compte que a Les Casetes hi viuen uns 150 habitants, la participació ha estat del 40%, un nombre prou real per a poder extreure conclusions. Pel que va a la participació a Bellvei, s'ha volgut aproximar i igualar el mateix nombre per a tenir els tants per cent de les respostes similars i poder fer una millor comparació a l'hora d'extreure conclusions.

A continuació s'exposaran les diferents preguntes. Apareixerà la mateixa pregunta però amb les respostes dels dos models. La figura de l'esquerra serà corresponent al model pels veïns de Les Casetes i la de la dreta als de Bellvei.

Pel que fa a les edats dels participants als dos models, han estat unes xifres molt variades que oscil·len dels 18 als 88 anys. Una participació diversa i àmplia que ha permès tenir coneixement dels pensaments dels veïns de diverses generacions.

¹⁸Veure a l'annex el Document Núm. 13 on hi apareixen els models d'enquesta pels veïns de Les Casetes i Bellvei respectivament.

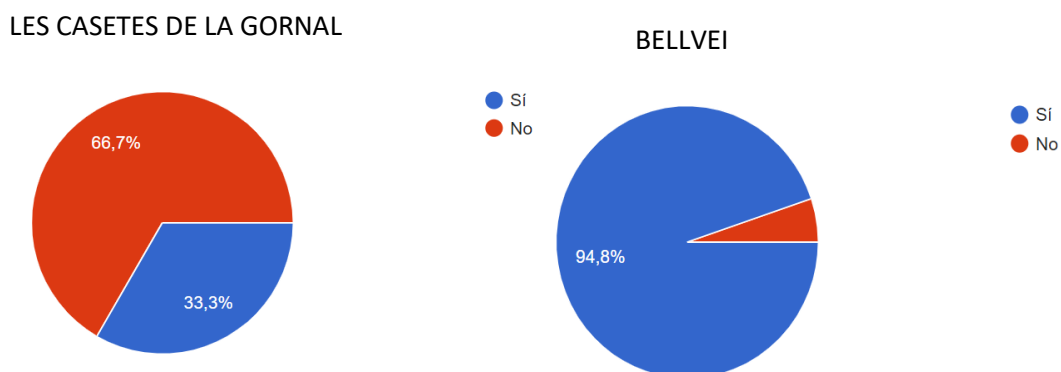
Figura 1. Respostes dels dos models corresponents al sexe dels participants.

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

El sexe dels participants ha estat molt igualat, amb un lleuger predomini de participació femenina però sense cap consideració important. La participació masculina als dos gràfics ha estat entorn el 46%, mentre que la femenina, al voltant del 53%.

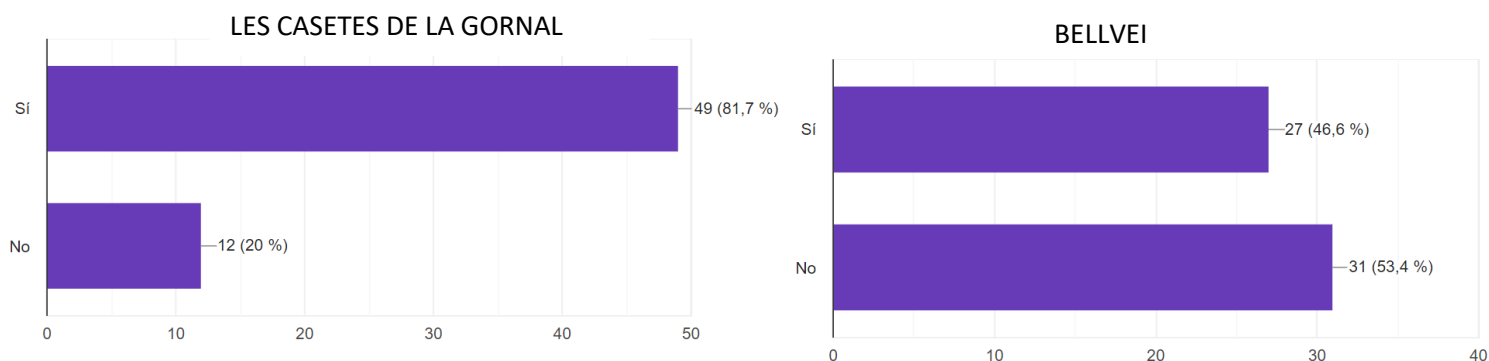
Figura 2. Respostes dels dos models corresponents al sentiment de pertinença al mateix municipi de residència.

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

La part esquerra de la figura 2 ens permet saber que el 66,7% de la població resident a Les Casetes no té un sentiment de pertinença al municipi al qual pertany sinó que se sent d'un altre, en aquest, del municipi veí, de Bellvei. Per altra banda, a la part dreta, més del 90% de participants han respost que sí que se senten identificats com a veïns del seu municipi, de Bellvei. Amb aquesta pregunta podem identificar que una part important de residents a Les Casetes no se senten identificats amb el nom del municipi al qual pertanyen i que per diferents raons, tenen un sentiment de pertinença diferent del que molts dels seus conciutadans d'altres nuclis del seu municipi tenen.

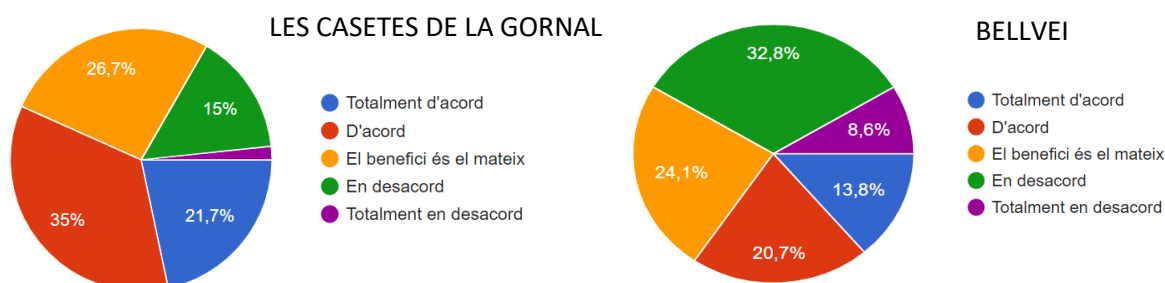
Figura 3. Respostes dels dos models corresponents a l'ús dels serveis (comerços, bars, equipaments esportius...) al municipi o barri veí.

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

El 81,7% dels que hi han respost el formulari i viuen a Les Casetes utilitzen els serveis del municipi de Bellvei i tan sols el 20% se'n van a una altra zona. Al gràfic dret, s'observa que hi ha menys diferència entre respostes, ja que gairebé la meitat de bellveïns utilitza els serveis de Les Casetes però l'altre 50% no. Aquesta pregunta ens identifica una gran dependència pel que fa als serveis per part dels veïns de Les Casetes. La majoria de comerços, bars i equipaments es troben a la part de Bellvei, és per això, que la majoria de veïns de Les Casetes s'hi adrecen i hi fan ús.

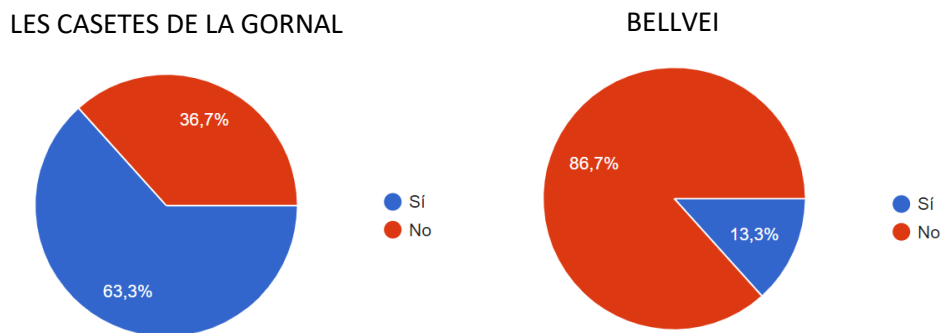
Figura 4. Respostes dels dos models corresponents al grau de benefici, superior o inferior, respecte viure a la província de Barcelona o Tarragona.

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

Al gràfic de la part esquerra, els veïns de Les Casetes, opinen, amb més d'un 50%, que viure i formar part de la província de Barcelona comporta tenir més beneficis que viure a la de Tarragona. El 26,7% opina que el benefici és el mateix i el 15% hi està en desacord. Pel que fa al gràfic dret, els veïns de Bellvei, opinen, amb més d'un 40% de respostes, que viure a la província de Tarragona té un menor benefici que viure a la de Barcelona. Un 24,1% opina que el benefici és el mateix i un 13,8% hi està en desacord. Comparant els dos gràfics s'arriba a la conclusió que bona part dels veïns dels dos nuclis del continu urbà opinen que formar part de la província de Barcelona comporta tenir certs recursos i beneficis, mentre que la província de Tarragona té un benefici menor i la posició geogràfica econòmicament i a nivell de província és molt important.

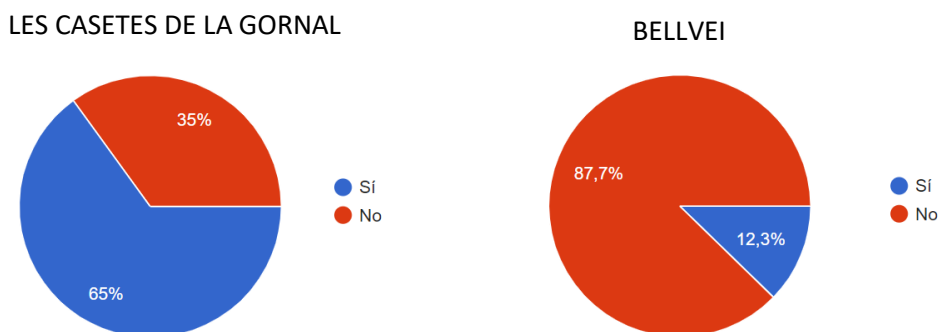
Figura 5. Respostes dels dos models corresponents a la participació en alguna associació de Bellvei / Les Casetes.

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

La participació dels veïns de Les Casetes en associacions de Bellvei és bastant alta, amb un 63,3%. Veiem una implicació forta d'aquests habitants pel teixit social i cultural del municipi veí sense importar el sentit de pertinença o el municipi de residència. Tenint en compte la petita extensió de Les Casetes i l'escassetat d'associacions de la zona, més del 85% de bellveïns enquestats afirmen no haver participat mai en cap associació de Les Casetes.

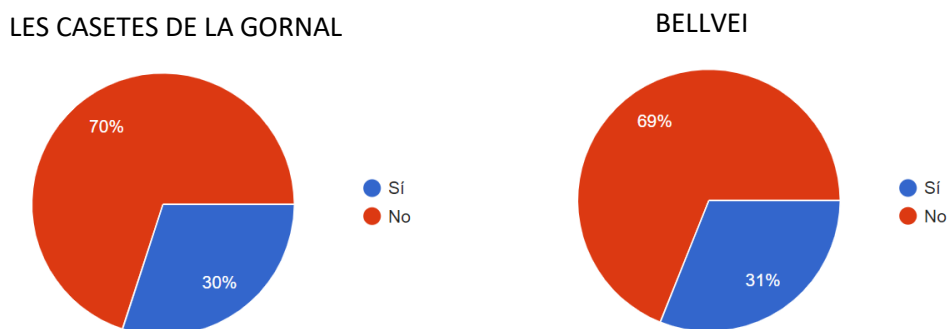
Figura 6. Respostes dels dos models corresponents a tenir part de la família a l'altra part del continu urbà.

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

La forta dependència també té èmfasi en l'entorn i el nucli familiar. La connexió entre nuclis és molt clara i la història passada com a nucli integrat ha fet que les famílies hagin viscut i s'hagin anat desplaçant entre els dos nuclis. El 65% dels participants de Les Casetes tenen família a la part de Bellvei, és a dir, hi mantenen un vincle i una relació directa que fa que augmenti aquesta dependència i hi hagi més moviment entre els dos nuclis.

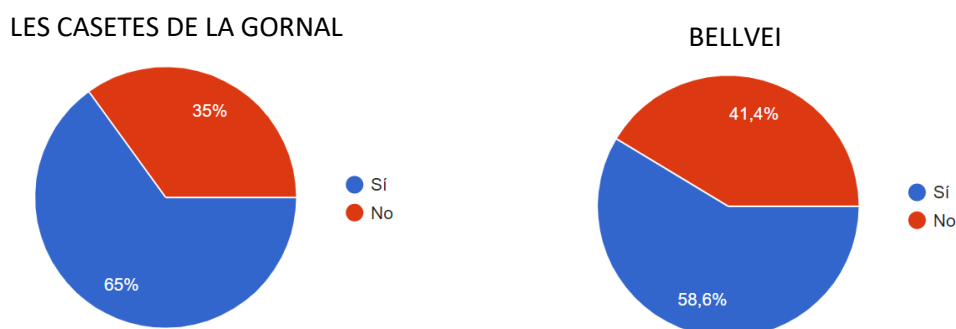
Figura 7. Respostes dels dos models corresponents a estar d'acord amb la divisió territorial actual que existeix entre Les Casetes de la Gornal i Bellvei.

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

La posició dels habitants sobre la divisió territorial actual és clau per a decidir que cal fer o quins passos són els següents a implementar. El 70% dels participants, veïns de Les Casetes, no estan d'acord amb l'actual divisió territorial que existeix entre Bellvei i Les Casetes. Tan sols un 30% afirma que hi estan d'acord i consideren que la divisió territorial és la correcta. Els habitants de Bellvei que han respost, opinen gairebé el mateix, el 69% no hi està d'acord i el 31% sí que ho està. Aquestes xifres ens mostren que hi ha una clara majoria que està en desacord i per tant, se sentiria més còmode amb un altre tipus de situació territorial.

Figura 8. Respostes dels dos models corresponents al possible problema afegit pels habitants que pots causa la divisió territorial.

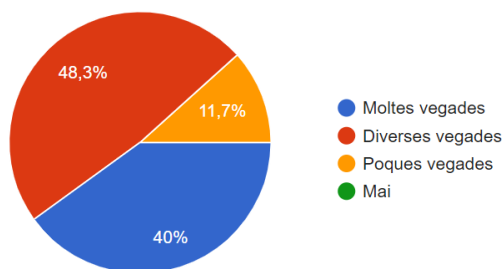

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

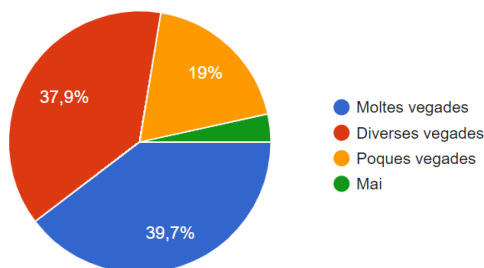
Tota situació de divisió territorial pot provocar un problema afegit per als veïns que la pateixen. El 65% dels veïns de Les Casetes que han respost creuen que sí, que és un problema afegit per a ells i pels seus conciutadans. Els veïns de Bellvei, amb una xifra una mica inferior però sense variar molt, amb un 58,6%, també creuen que hi ha un problema afegit per a tots ells. Aquesta petita variació pot donar-se pel fet que els habitants de Les Casetes, com que són minoria són els qui noten més els canvis i les mancances i per tant, els suposa encara més un problema afegit en el seu dia a dia.

Figura 9. Respostes dels dos models corresponents al grau de recurrència en l'àmbit familiar o d'amistats sobre el tema de la divisió territorial.

LES CASETES DE LA GORNAL

BELLVEI

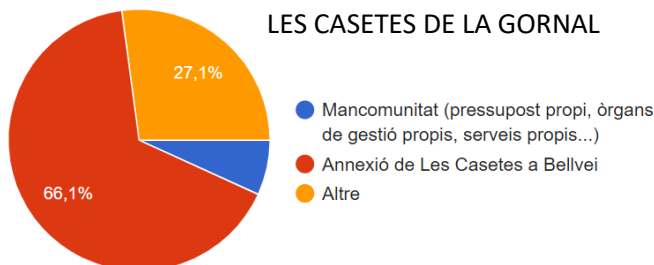

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

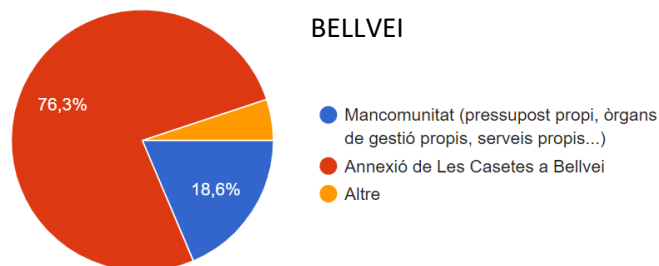
Veient els dos gràfics es confirma que el tema de la divisió territorial entre Bellvei i Les Casetes és un tema molt recurrent pels veïns. Un tema que s'ha parlat moltes o diverses vegades en l'àmbit familiar o d'amistat i que s'ha posat sobre la taula en nombroses ocasions. Per tant, és un tema latent, que no està oblidat i els mateixos veïns el comparteixen i en parlen sense embuts.

Figura 10. Respostes dels dos models corresponents a l'acció que s'hauria de dur a terme en el cas d'una modificació en la divisió territorial.

LES CASETES DE LA GORNAL

BELLVEI

Font: Formulari Google a través de les dades obtingudes.

En aquesta pregunta sobre quina acció s'hauria de dur a terme en cas d'una modificació territorial, hi consten tres possibles respostes: la mancomunitat, l'annexió de Les Casetes a Bellvei i una opció titulada com Altre per a fer aportacions personals en cas que no se'n triés cap de les anteriors. Pel que fa als veïns de Les Casetes, el 66,1% del total dels participants creuen que la millor opció és l'annexió del seu barri al municipi de Bellvei, mentre que el 6,8% aposten per una mancomunitat i el 27,1% escullen Altre, afegint que no s'ha de fer cap acció, ja que l'actual divisió és la correcta i se senten part del municipi de Castellet i la Gornal.

Hi ha dues preguntes que han estat formulades seguint el camí de la geografia de la percepció. De quin municipi dirien que són si estiguessin a l'estranger i també quina seria la resposta si els ho preguntés algú de Barcelona. En aquesta

part del formulari s'ha pogut veure com molts participants de Les Casetes i Bellvei afirmen que la seva resposta per algú de l'estranger seria dir que són de Catalunya i especialment de la ciutat de Barcelona. Mentre que a la segona pregunta, els habitants de Les Casetes afirmen dir a algú de Barcelona que són de Bellvei i del Penedès, evitant respondre de Les Casetes.

Aquestes respostes ens permeten saber que els bellveïns prefereixen dir que són de Barcelona abans que de Tarragona si es troben a l'estranger i els de Les Casetes, la majoria dels que han respost, si han de respondre algú de Barcelona, afirmen que són del municipi de Bellvei, un poble situat entre Calafell i Vendrell, dos municipis del Baix Penedès.

10. PROPOSTA FINAL

El mapa municipal espanyol presenta greus disfuncions, producte d'una tradició que es resisteix a canviar (Albet, 2018). Encara que la ciutadania tingui un fort arrelament cap a les entitats locals i regionals, les reformes territorials són molt difícils de dur-se a terme (Gómez i Álvarez, 2001).

Els ciutadans veuen el municipi com el més íntim territori polític i identitari, però alhora, el relacionen com una entitat administrativa i de prestació de serveis cada vegada més complexes.

El mapa municipal s'ha intentat revisar en nombroses ocasions, tot i que de forma molt tímida. Per exemple, la Llei de 1845, establia que tots els municipis inferiors a 30 habitants havien de desaparèixer. No és fins a l'Estatut Municipal de 1924, quan es comença a formar una normativa clara i es distingeix el concepte d'alteració municipal. Moltes de les alteracions dels últims 50 anys responen a la reducció sistemàtica del nombre total de municipis.

La divisió territorial de Les Casetes i Bellvei requereix una actuació per part de les administracions. Després de la recerca feta i els posteriors resultats, queda clar que la situació actual ha de modificar-se i s'ha de buscar la millor solució possible.

El marc legal de la legislació vigent sobre alteracions de termes municipals comença per la Llei Reguladora de les Bases del Règim Local de 1985¹⁹, que parteix de la preexistència i l'acceptació de l'herència històrica que suposa el traçat municipal. A l'article 13, del primer capítol i títol III, diu el següent:

- 1. La creación o supresión de Municipios, así como la alteración de términos municipales, se regulará por la legislación de las Comunidades Autónomas sobre régimen local. Requerirán en todo caso audiencia de los Municipios interesados y dictamen del Consejo de Estado o del órgano consultivo superior de los Consejos de Gobierno de las Comunidades Autónomas, si existiere. Simultáneamente a la petición de este dictamen se dará conocimiento a la Administración del Estado.*

¹⁹Enllaç a la Llei Reguladora de les Bases de Règim Local. 7/1985 del 2 d'abril. <https://www.boe.es/eli/es/l/1985/04/02/7>

És a dir, qualsevol alteració de terme municipal que es vulgui dur a terme serà regulada per la corresponent Comunitat Autònoma. En el cas de Catalunya, es regeix per la Llei 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya²⁰. El capítol I està adreçat al terme municipal. L'article 11 afirma que la delimitació territorial del terme municipal ha d'atendre a les dimensions que li són més idònies per a l'exercici de les funcions públiques que l'ajuntament té encomanades. I l'article 12 diu que el terme municipal pot ser alterat en els següents supòsits:

- a) Per agregació total d'un municipi o diversos municipis a un altre de limítrof, al qual s'incorporen.*
- b) Per fusió de dos, o més, municipis limítrofs per a constituir-ne un de nou.*
- c) Per segregació de part d'un municipi o de diversos municipis per a constituir-ne un d'independent.*
- d) Per segregació de part d'un municipi o de diversos municipis per a agregar-se a un altre.*

Cap alteració pot donar lloc a un terme municipal discontinu.

El cas del continu urbà analitzat correspondria al supòsit d). La segregació d'una part de Castellet i la Gornal per agregar-se a Bellvei. Aquesta seria la millor opció per a l'actual divisió territorial.

Aquest supòsit pot implementar-se quan els nuclis de població formen un sol conjunt amb continuïtat urbana i quan consideracions d'ordre geogràfic, demogràfic, econòmic o administratiu ho fan necessari o aconsellable. Supòsits que es compleixen a la perfecció en el cas de Bellvei – Les Casetes.

Els passos a seguir per a reconèixer l'alteració d'un terme municipal pot partir de la iniciativa del o dels ajuntaments implicats, dels consells comarcals, del Departament de Governació de la Generalitat o per petició dels veïns (un 50%). En tots aquests casos, s'hauria de redactar una memòria que justifiqui els motius de l'alteració, així com informes dels estaments involucrats, amb el de la Comissió de Delimitació Territorial i el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora. La Generalitat de Catalunya ha d'aprovar qualsevol alteració de terme, on l'acord sigui unànim i sense l'objecció de cap altre organisme implicat.

El 17 de maig de 1952, estava vigent el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals però amb l'aparició de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local, aquestes normes reglamentàries van actualitzar-se. L'actual Real Decret 1690/1986, d'11 de juliol, pel que s'aprova el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals²¹, en l'article 13, punt 1 diu el següent:

²⁰Enllaç a la Llei 8/1987, de 15 d'abril, Municipal i de Règim Local de Catalunya: https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?documentId=33003&action=fitxa

²¹Enllaç al Real Decret 1690/1986, d'11 de juliol, pel que s'aprova el Reglament de Població i Demarcació Territorial de les Entitats Locals: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1995-27750>

- 1. En todos los expedientes sobre alteración de términos municipales la resolución definitiva se hará mediante Decreto aprobado por el Consejo de Gobierno de la Comunidad Autónoma correspondiente. En ningún caso podrá suponer la alteración de los límites provinciales.**

El cas de la divisió territorial de Les Casetes i Bellvei es troba immers en una divisió provincial. L'article 13 del Real Decret esmentat impediria realitzar una futura segregació de Les Casetes per annexionar-se a Bellvei. És per això, que s'han analitzat quins serien els passos per a una possible modificació provincial.

L'article 141 de la Constitució Espanyola²², al punt 1, diu que qualsevol alteració dels límits provincials haurà de ser aprovada per les Corts Generals a través d'una llei orgànica. Per tant, la llei orgànica seria el primer pas per modificar els límits provincials i poder agregar Les Casetes a Bellvei.

Els límits provincials han estat històricament ben delimitats i establerts. Però he volgut cercar algun exemple que serveixi com a referent per als municipis de Les Casetes i de Bellvei. És el cas del municipi de Gátova, de la província de Castelló, que volia agregar-se a la de València. Es va crear una Llei Orgànica, 15/1995, de 27 de desembre²³, sobre l'alteració dels límits provincials consistent en la segregació del municipi de Gátova de la província de Castelló i la seva agregació a la de València. El municipi de Gátova va exposar al ple, els problemes geogràfics, econòmics i de serveis que tenien per formar part de Castelló i ho va instar a la Generalitat Valenciana. Aquesta, va concedir un tràmit d'audiència i el Consell d'Estat va indicar l'aprovació de la Llei Orgànica.

Després d'analitzar totes les opcions possibles i els procediments, la proposta final en relació amb l'actual divisió territorial que existeix entre Les Casetes de la Gornal i Bellvei és la segregació de Les Casetes de la Gornal del municipi de Castellet i la Gornal i la posterior annexió al municipi de Bellvei. Mitjançant una Llei Orgànica per l'alteració dels límits provincials i el posterior reconeixement de l'alteració dels termes municipals a partir del supòsit d) ja esmentat.

²²Enllaç a l'article 141 de la Constitució Espanyola:

<https://app.congreso.es/consti/constitucion/indice/titulos/articulos.jsp?ini=137&fin=158&tipo=2>

²³Enllaç a la Llei Orgànica, 15/1995, de 27 de desembre, sobre la alteració dels límits provincials consistent en la segregació del municipi de Gátova de la província de Castelló i la seva agregació a la de València: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1995-27750>

11. CONCLUSIONS

Aquest apartat té l'objectiu de verificar o desmentir aquelles hipòtesis plantejades al principi de l'anàlisi, a l'inici de la investigació. Seguint tots els passos i les pautes durant el treball, s'ha pogut arribar a extreure diferents conclusions en relació amb les hipòtesis establertes al començament.

1. L'estructura territorial de la zona està influenciada pels dominis feudals, anteriors a la fi del règim senyorial.

Com s'ha pogut veure a l'inici del treball, la història i el passat de la zona analitzada ha estat molt importat i encara ho és avui dia. El perfil actual del continu urbà està totalment influenciat pels dominis feudals, aquells dominis que van tenir una presència majúscula al Penedès, liderats pel castell de Castellet. La torre de Belvizi, estructura que dona nom i vida al municipi de Bellvei, que depenia del castell de Castellet, és la viva imatge de la presència feudal per combatre les possibles arribades de forasters i evitar ser conquerits. L'estructura històrica del nucli antic del continu urbà manté el perfil de carrers estrets i entrellaçats, amb petites places i la torre de Belvizi, encara dempeus, que està situada a la Plaça Nova, just davant del carrer del Castell. Aquesta torre està declarada com a bé cultural d'interès nacional i es troba descrita a l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.

2. L'actual estructura territorial va tenir una influència directa a causa de la divisió provincial del 1833.

Les grans reformes de l'organització administrativa són sinònim d'una modificació i unes influències directes cap a l'estructura territorial. Com és el cas de la divisió provincial de 1833, una reforma de gran envergadura, que segueix estant vigent a Espanya després de més de segle i mig. La inexistència d'un continu urbà estructurat com l'actual a Bellvei i Les Casetes i les poques edificacions que tenia el barri de Les Casetes, on la majoria de cases eren masies molt allunyades entre si, van afavorir que la línia divisòria provincial passés pel mig, obviant que anys posteriors es crearia un autèntic continu urbà entre nuclis i la divisió provincial podria crear més d'un problema. Malgrat que un dels objectius dictats per Javier de Burgos (un dels principals creadors de les províncies), era la coherència geogràfica, aquesta ja no existeix en l'actualitat. El territori creix, es desenvolupa i evoluciona amb el pas del temps.

Han passat molts anys des del 1833, les influències han variat i l'estructura actual necessita respostes a partir de la realitat territorial d'ara.

3. Els veïns de les Casetes tenen com a referent municipal el municipi de Bellvei.

El sentiment de pertinença és imprescindible per a modificar qualsevol organització territorial que enfronta diversos municipis. Ser d'un municipi no vol dir sentir-s'hi. Els veïns han de tenir veu i vot i poder participar en relació amb el seu destí com a habitants de ple dret. En el cas del continu urbà de Bellvei i Les Casetes, després dels nombrosos formularis enviats als veïns i veïnes, el referent municipal que tenen els habitants de Les Casetes ha quedat molt clar. No només fan vida a Bellvei, sinó que quan els pregunten d'on són, contesten que són de Bellvei. La dependència que tenen és total i això fa que amb el pas del temps s'autoanomenin com a bellveïns i bellveïnes. Les senyes d'identitat estan formades per característiques de tota mena que fan que les persones o el grup es defineixin i es posicionin. És en aquest cas, que gràcies als elements de convivència, interacció, diàleg i arrelament, els habitants de Les Casetes se senten de Bellvei abans que del municipi pel qual, de manera legal, formen part.

Aquest sentiment de pertinença ajuda a construir un ambient participatiu, de cooperació i en un futur podria ser clau per a decidir la balança de la pertinença legal municipal.

4. La situació afecta el dia a dia dels veïns i fa que la convivència entre habitants s'agregui.

Segons les respostes extretes dels formularis es pot arribar a una conclusió final en relació amb aquesta hipòtesi.

En primer lloc, dir que la convivència entre habitants mai s'ha vist afectada pel fet de la divisió territorial, però sí que les ideologies polítiques històriques a les dues parts del continu han pogut influir a l'hora de fer segons quins passos o no. A partir de les investigacions prèvies, i les reunions amb els responsables polítics, s'ha pogut observar que fa vint anys, la rivalitat política a la zona era molt potent, fet que podia comportar petits enfrontaments entre habitants però sense arribar tenir greus consideracions, i evitava començar qualsevol procés de modificació territorial.

En segon lloc, posar sobre la taula que més del 60% d'habitants de Les Casetes i gairebé un 59% dels de Bellvei, opinen que la situació pot arribar afectar-los. Aquestes dades ens indiquen que una gran part dels habitants estan limitats i la situació els pot comportar greuges al seu dia a dia.

5. Els interessos econòmics i polítics són la principal causa de la permanent divisió entre nuclis.

S'ha pogut comprovar que la gran rivalitat política entre nuclis ha influït històricament en la permanència de l'actual divisió territorial. Els veïns de Les Casetes preferien mantenir la divisió per evitar formar part d'una política diferent de la seva ideologia. Però a més a més se li ha de sumar l'important sector industrial que hi ha al barri de Les Casetes, amb la presència de la fàbrica Reverté, tota una eminència a escala mundial, i que, per tant, aporta molts recursos econòmics al municipi de Castellet i la Gornal.

Aquestes dues causes se sumen a les ja anomenades anteriorment, com podrien ser les històriques i les jurídiques.

6. La mancomunitat de serveis podria ser una possible solució a l'actual separació, amb una visió futura d'una possible unió del barri de les Casetes al municipi de Bellvei.

La mancomunitat ha estat descartada després d'analitzar totes les possibles accions, ja que estaríem parlant de mancomunar només un barri, és a dir, una petita part del total del municipi juntament amb tot un municipi sencer i el desequilibri seria molt gran. L'acció més favorable per dur a terme, en el cas que hi hagués una important massa social a favor i els ajuntaments ho promoguessin, seria la segregació del barri de Les Casetes i la seva posterior annexió al municipi de Bellvei. Aquesta, ha estat i és l'opció proposada al treball.

12. BIBLIOGRAFIA

Adell, J.A. *et al.* (2006) Castellet, un castell feudal del S. XI. Espanya. Lunwerg editores i Fundació Abertis.

Arnabat, R. *et al.* (2000) Història de l'Alt i Baix Penedès. Barcelona. El 3 de vuit i edicions Casanelles& Pardo.

Centre de Recursos Pedagògics del Baix Penedès. (1991) Coneguem la comarca. El Baix Penedès. Volum 1. 1a edició. Barcelona.

Farinós, J. *et al.* (2002) Geografia regional d'Espanya. Una nova geografia per a la planificació i el desenvolupament regional. Universitat de València.

Garcia, M. (2007) El Baix Penedès: història i estructura social, medi ambient i lleure. 1a edició. Barcelona. Fundació Àngels Garriga de Mata.

Martínez, P. (2005) Bellvei, un temps passat. 1a edició. Valls. Editora Valls.

Parròquia de Sta. Maria de Bellvei. (1984) 3r Centenari de la Construcció del Temple Parroquial de Sta. Maria de Bellvei. 1a edició. 2/B Cuatro S.A.

Piñol, A i Font, M. (2008) El Penedès. Geografia, paisatge i patrimoni. 1a edició. Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Solé, J. (2014) Les cases de Bellvei. Mil anys d'història. 1a edició. Bellvei. Ajuntament de Bellvei.

Vila, M.A. (1989) Les comarques i els municipis de Catalunya. Territori i població. 1a edició. Barcelona. Generalitat de Catalunya.

13. BIBLIOGRAFIA WEB

Albrich, S. (2004) La línia de terme, una eina bàsica per la gestió municipal. Disponible a: https://www.acm.cat/sites/default/files/publicacions/fitxers/lilibre_1-la_linia_de_terme.pdf

Burgueño, J. (2010) Modificacions del mapa provincial espanyol des de 1834. Universitat de Barcelona. Lleida. Disponible a: <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/36713-37140-1-PB.pdf>

Capdevila, J. (2005) Els treballs de delimitació municipal del Instituto Geográfico Nacional a Catalunya. Treballs de la Societat Catalana de Geografia. 60. pp. 45/69. Disponible a: [file:///C:/Users/Usuario/Downloads/52795-56032-1-PB%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Usuario/Downloads/52795-56032-1-PB%20(1).pdf)

García, J. (2012) El municipio y la provincia en la constitución de 1812. UNED. 83. 440-472. Disponible a: <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/9192-13282-1-PB.pdf>

Gras, M i Burgueño, J. (1992) La formació del mapa municipal contemporani a Catalunya. El cas de la Segarra. Treballs de la Societat Catalana de Geografia. 33-34. pp. 115-144. Disponible a: <https://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000074/00000049.pdf>

Guerrero, M i Burgueño, J (2014) El mapa municipal de España. Una caracterización geográfica. Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles. 64. pp. 11-36. Disponible a: <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/Dialnet-ElMapaMunicipalDeEspanaUnaCaracterizacionGeografic-4653622.pdf>

Oliveras, J. (2009) Reflexions sobre l'organització territorial a Catalunya. Treballs de la Societat Catalana de Geografia. 67-68. pp. 179/198. Disponible a: <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/52795-56032-1-PB.pdf>

Orduña, E. (2012) El municipio constitucional en la España de 1812. UNED. 83. pp. 400-437. Disponible a: <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/9191-13281-1-PB.pdf>

Polo, R. (2011) Los municipios y el territorio en la obra gaditana. Anuario de historia del derecho español. Tomo LXXXVII. pp. 437-468. Disponible a: <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/DialnetLosMunicipiosYElTerritorioEnLaObraGaditana-3802002.pdf>

Ruiz, P. (1994) Liberalisme i revolució a Espanya. Número 28. Disponible a: <file:///C:/Users/Usuario/Downloads/137718-Text%20de%20l'article-241669-1-10-20100507.pdf>

Biblioteca de Catalunya.

Biblioteca Nacional d'Espanya.

PARES.

Web Premsa Històrica.

IGN.

ICGC.

Hemeroteca de la Vanguardia.

14. MEMÒRIA ORAL I ADMINISTRACIONS

Arxiu Comarcal del Baix Penedès.

Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès.

Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Bellvei.

Josep Solé.

Roser Mañé.

Víctor Cornejo.

Visita guiada al castell de Castellet.

ANNEXOS

Document Núm. 1:

Document Núm. 2:

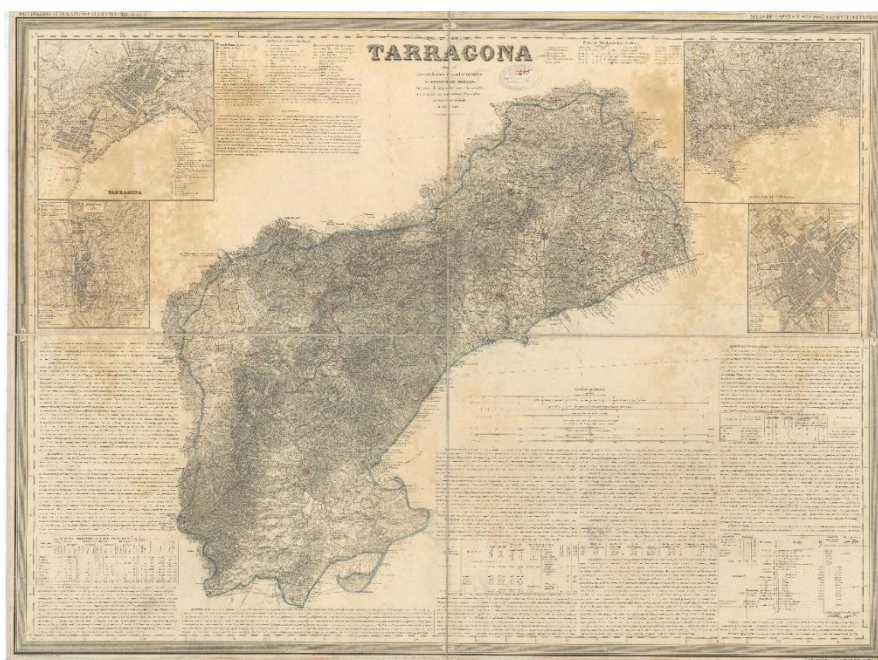
Sacunya.	ventanas.
Tamarit.	<i>E</i> VENDRELL.
Tarragona y el término de Mongons.	Albá.
Vallmoll.	Altafulla.
Valls. <i>Don Juaquin</i>	Albiñana.
Vilallonga y términos de Font del Astor	Arbos.
y Montolívi.	Ardeña.
Vilavella.	Ayguia Murcia.
Villaseca y los términos de Boella y Mas	Ayguaviva.
del Abad.	Bañeras.
Vistabella.	<u>Bellvey.</u>
<i>et TORTOSA.</i>	Bisbal.
Alcanar las casas de id., y el santuario de	Bonastre.
nuestra Señora de los Remedios.	Calafell.
	Celma.

Clará.	Pallarosa.	217
Creixell y el santuario de nuestra Señora	Papiol.	
de Bará.	Pobla de Montornés.	
Cunit.	Poblas.	
Gimínells.	Puigtiños.	
<u>Gornal.</u>	Riera.	
Juncosa.	Roda.	
Llacuneta.	Silamó.	
Lletger.	San Jaime del Domenis y las cuadras de	
Llorens.	Gatell, Miravalls y Valfort.	
Marmella.	Santa Oliva.	
Masarbones.	San Vicente dels Calders.	
Masllorrens.	Serra.	
Mombuy.	Torrelembarra.	
Monmell.	Torregasa.	

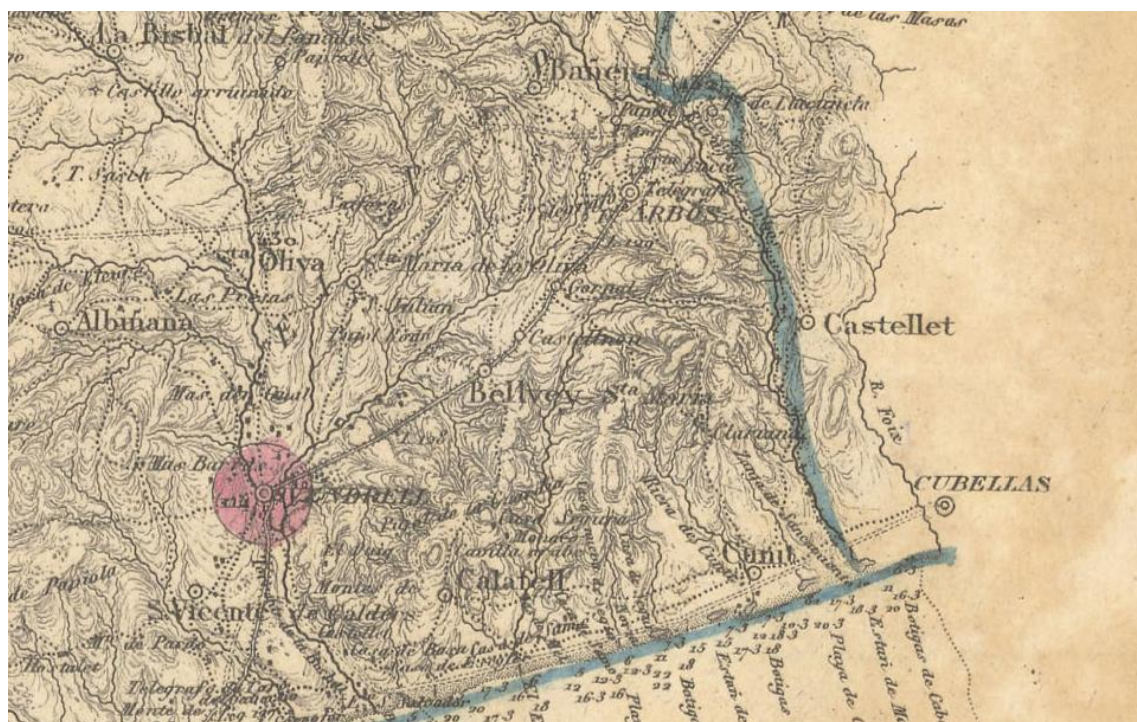
Document Núm. 3:

Vilagians.	<i>et</i> VILLAGUARDIA.
<i>et</i> VILLAGUARDIA.	
Aviñonet.	Riba.
Bleda.	Ribas.
Cabañas.	Rocacrespa y la Cuadra de Gallifa.
Canellas.	San Cugat de Sasgarrigas.
<u>Castellet.</u>	San Martín de Sarroca y la Cuadra de
Castellvi de la Marca.	Barceló.
Cubellas.	San Miguel Derdol.
Foix.	San Pablo de Ordal.
	San Pedro de Laverú.
	San Pedro Molanta.
	San Sadurn de Noya.

Document Núm. 4:

Document Núm. 5:

Document Núm. 6:

saletm.
BELLVEY (STA. MARIA DE): l. con ayunt. en la prov. de Tarragona (6 leg.), part. jud. de Vendrell (1/2), aud. terr., c. g. y dióc. de Barcelona (9): str. en llano junto á la carretera que conduce á esta c., con buena ventilacion y clima saludable. Tiene 150 casas y una consistorial, distribuidas en varias calles y 2 plazas, una escuela de instruccion primaria concurrida por 6 á 8 alumnos, una igl. parr. (Sta. Maria) aneja de la del l. de Gornal, servida por un cura de primer ascenso de provision real y del cabildo de la cated. de Barcelona, y cerca de ella el cementerio. Hay pozos de aguas buenas para el surtido y uso comun del vecindario. El único objeto notable de esta pobl. es un edificio antiquísimo, conocido por el cast. que se cree obra del tiempo de los romanos, y ha sido la casa ó palacio señorial. Confina el TÉRM. N. Bañera y Sta. Oliva (1/2 leg.); E. Gornal (1/4); S. Calafell (1/2), y O. Vendrell (1/2). El TERRENO es de mediana calidad, comprende sobre 550 jornales de tierra llana y de monte, y en él abunda y prospera el plantío de viñedo. Los CAMINOS locales de herradura, y la mencionada carretera se halla en buen estado. El correo lo recogen los interesados de la adm. de Vendrell. PROD.: granos, aceite y vino; cria ganado vacuno y caza de liebres, conejos y perdices. IND.: 2 molinos de aceite. COMERCIO: esportacion de vinos. POBL.: 150 vec., 737 alm. CAP. PROD.: 1.874,666. IMP.: 56,233.
BELLVIS: l. con ayunt. en la prov. de Lérida (2 1/2 leg.), part. jud. y oficialato ecl. de Balaguer (2), dióc. de Seo de

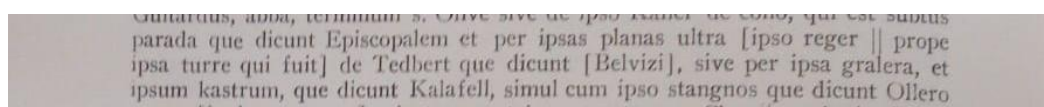
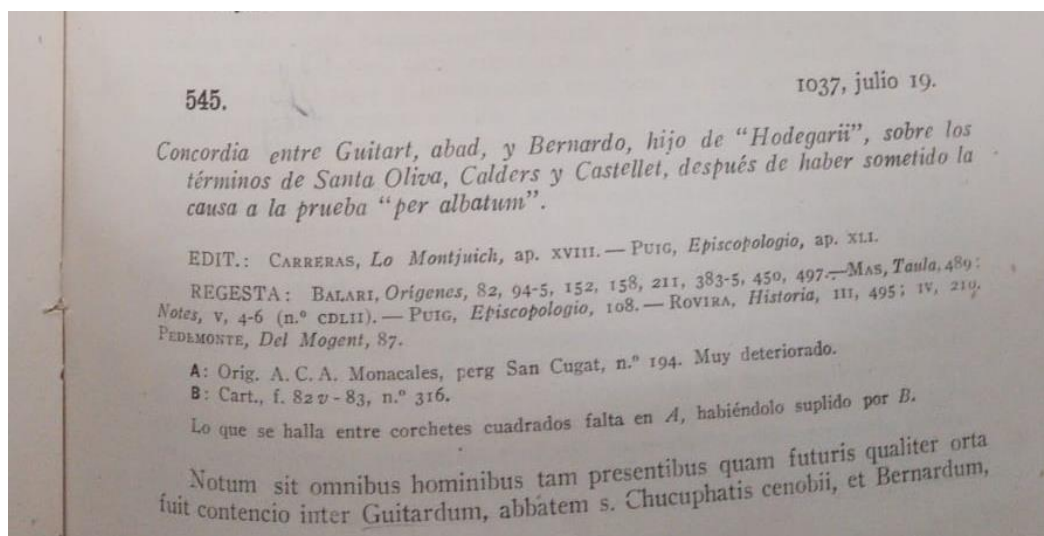
Document Núm. 7:

GOR
GORNAL (V. CASTELLET y parr. de GORNAL).
GORNER: cuadra en la prov., aud. terr., c. g. y dióc. de Barcelona (6 1/2 leg.), part. jud. de Villafranca de Panadés (1), ayunt. del Piá, de cuya igl. es aneja la que tiene. El

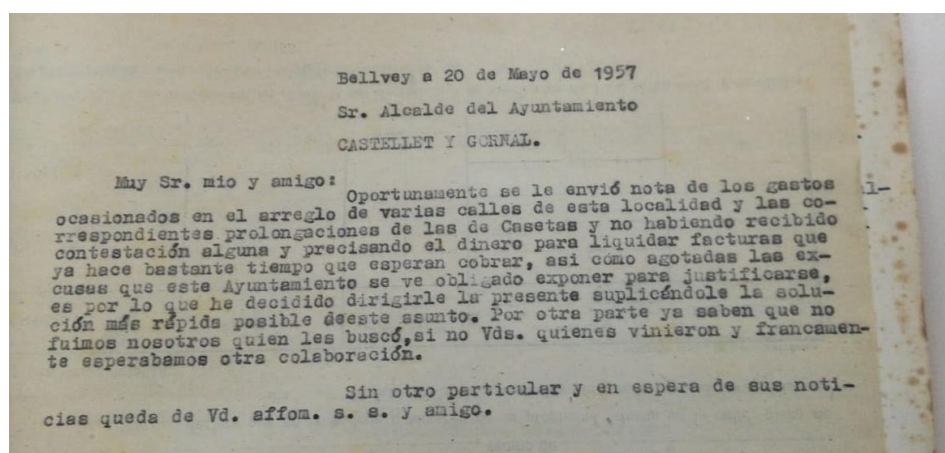
Document Núm. 8:

1.069,600 rs. IMP.: 26,740.
CASTELLET Y PARROQUIA DE GORNAL: l. con ayunt. en la prov., aud. terr., c. g. y dióc. de Barcelona (8 leg.), part. jud. de Villafranca del Panadés (1/2): str. en un llano con buena ventilacion y clima saludable. Tiene una igl. parr. (San Pedro), servida por un cura de primer ascenso, de provision real y ordinaria, un vicario que nombra el diocesano y 4 sacristanes; 2 ermitas y 4 oratorios públicos de propiedad particular; uno de ellos en la parr. de Gornal. El TÉRM. confina con los de Canellas, Sta. Margarita de Monjos, San Miguel Derdol, Arbos y Llacuneta; estos dos últimos del part. de Vendrell, prov. de Tarragona. El TERRENO participa de monte y llano; es de mediana calidad; le fertiliza el r. Foix y le cruzan varios caminos locales. PROD.: trigo, legumbres y vino; cria algun ganado y caza. POBL.: incluso su anejo 195 vec., de catastro, 861 alm. CAP. PROD.: 7.916,000. IMP.: 197,900 rs.
CASTELLFOLLIT (antiguamente CASTROFOL-LITO): v. con

Document Núm. 9:

Document Núm. 10:

Document Núm. 11:

Calle de St. Juan	6	"	"	"	6	"	6	"	"	"	"	6	6
Calle Ancho	16	"	"	"	16	"	16	"	"	"	"	15	15
Calle de Castells	13	"	"	"	13	"	12	"	"	"	"	12	12
Calle de l'Almadraba	25	"	"	"	26	"	25	"	"	"	"	25	26
Calle de los Hornos	11	"	"	"	11	"	11	"	"	"	"	11	11
	204	3	3	2/1	225	1	201	5	11	"	"	201	14

Bellvey 30 de Mayo

Document Núm. 12:

-MODEL D'ENQUESTA

TREBALL FINAL DEL GRAU DE GEOGRAFIA – LA DIVISIÓ TERRITORIAL BELLVEI – LES CASETES DE LA GORNAL

El meu nom és Neus Forcada i soc estudiant d'últim any del grau de Geografia a la Universitat de Barcelona.

Enguany, he de realitzar el treball final de grau i el tema escollit ha estat la divisió territorial que existeix entre Bellvei i Les Casetes de la Gornal. Com en un continu urbà trobem 2 municipis, 2 províncies i 2 comarques. Un fet poc comú al territori català i que m'agradaria tractar-lo de la millor manera possible per entendre i saber quins han estat els successos que s'han dut a terme per arribar a aquesta situació actual.

A causa de la situació excepcional que estem vivint, la metodologia del meu treball s'ha hagut d'adaptar i ha patit alguns canvis respecte a l'inici. Tenia present poder reunir-me amb vostè personalment, mantenir una entrevista per així conèixer de primera mà i a través de l'experiència política local dels municipis implicats quina ha estat l'evolució històrica, administrativa i política que ha envoltat aquest tema.

És per això que m'adreço a vostè d'aquesta manera, com alcalde o exalcalde d'aquest municipi, a partir d'unes preguntes molt senzilles. Em seria de gran ajuda la seva posició al respecte. Moles gràcies per la seva participació.

1. Nom complet:

2. Anys de legislatura:

3. Municipi:

4. La situació de divisió territorial entre Bellvei i Les Casetes, havia estat present o era un dels punts a tractar en el seu programa electoral?

5. Quina opinió té al respecte sobre aquesta divisió? Creu que hauria de canviar o s'ha de seguir com fins ara?

6. Si creu que hauria de ser diferent, quina seria la forma més adequada per a modificar-la?

7. Ha mantingut reunions per parlar explícitament d'aquest tema amb els polítics de l'altre municipi per arribar a algun acord o simplement per a tractar informació que afectava els dos termes?

8. S'ha arribat a fer un pas més enllà i a presentar documentació oficial a l'administració per a modificar la situació actual?

9. Si és així, quin va ser el resultat? Va prosperar la demanda o va ser finalitzada abans d'hora per alguna causa en concret?

10. Creu que els veïns de les dues parts estan d'acord amb l'actual divisió territorial? Si la resposta és no, quins veïns són els que estan en desacord i quines creu que són les seves intencions?

11. Aquest fet inusual a nivell territorial, ha provocat discrepàncies entre les dues administracions locals en algun període de la seva legislatura?

12. Quines van ser les motivacions per a signar, l'any 2016, el conveni que permetia als veïns accedir a les activitats dels dos municipis en les mateixes condicions?

13. Creu que aquest conveni, que va finalitzar l'any passat, s'hauria de renovar?

-ENQUESTA FÈLIX SANS

1. Nom complet: Fèlix Sans Mañé

2. Anys de legislatura: 8 anys

3. Municipi: Bellvei

4. La situació de divisió territorial entre Bellvei i Les Casetes, havia estat present o era un dels punts a tractar en el seu programa electoral?

La veritat dintre el programa electoral crec que no vam fer mai cap proposta.

5. Quina opinió té al respecte sobre aquesta divisió? Creu que hauria de canviar o s'ha de seguir com fins ara?

Crec que això ja hauria d'estar arreglat des de fa molt de temps.

Les Casetes de la Gornal és una part de Bellvei des del 1772 es van construir les primeres cases.

6. Si creu que hauria de ser diferent, quina seria la forma més adequada per a modificar-la?

Que el nucli de les Casetes passés a formar part de Bellvei.

7. Ha mantingut reunions per parlar explícitament d'aquest tema amb els polítics de l'altre municipi per arribar a algun acord o simplement per a tractar informació que afectava els dos termes?

Sí, mentre vaig ser alcalde vam tenir més d'una reunió però no per modificar el terme (això no era negociable) sinó pels temes de funcionament de brosses, subvencions a Festa Major, gent gran, activitats culturals, piscines, consultori, escola bressol, centre cívic,....

8. S'ha arribat a fer un pas més enllà i a presentar documentació oficial a l'administració per a modificar la situació actual? No

9. Si és així, quin va ser el resultat? Va prosperar la demanda o va ser finalitzada abans d'hora per alguna causa en concret?

Com he dit no era negociable i potser primer s'hauria de preguntar als veïns.

10. Creu que els veïns de les dues parts estan d'acord amb l'actual divisió territorial? Si la resposta és no, quins veïns són els que estan en desacord i quines creu que són les seves intencions?

Personalment crec que la majoria de veïns de les Casetes no estan d'acord amb aquesta divisió però tampoc no hi ha la suficient motivació per part del veïnat per fer el pas i demanar el canvi.

11. Aquest fet inusual a nivell territorial, ha provocat discrepàncies entre les dues administracions locals en algun període de la seva legislatura?

Sí però es van intentar solucionar.

12. Quines van ser les motivacions per a signar, l'any 2016, el conveni que permetia als veïns accedir a les activitats dels dos municipis en les mateixes condicions?

Perquè crec que els veïns de les Casetes i de Bellvei haurien de gaudir els mateixos drets en els dos municipis.

Amb el conveni es va aconseguir que tots els veïns de Bellvei i Castellet tinguessin totes els avantatges a totes les activitats i serveis als nuclis de tots dos municipis.

13. Creu que aquest conveni, que va finalitzar l'any passat, s'hauria de renovar?

Crec que si, hauria de renovar-se i millorar-se .

-ENQUESTA GERARD COLET

1. Nom complet: Gerard Colet Mañe

2. Anys de legislatura: Com a regidor 2011-2019, com a Alcalde 2019-...

3. Municipi: Bellvei

4. La situació de divisió territorial entre Bellvei i Les Casetes, havia estat present o era un dels punts a tractar en el seu programa electoral?

No, no hi era al programa electoral.

5. Quina opinió té al respecte sobre aquesta divisió? Creu que hauria de canviar o s'ha de seguir com fins ara?

Crec que aquesta diferenciació continuarà en el temps fins que la gent cregui que ha de canviar. Personalment, crec que els veïns de les Casetes formen part del nostre poble. Estan integrats en gran manera en els serveis propis de Bellvei i també en la seva vida laboral i de lleure. La part administrativa és el fet diferencial. Però també és important conèixer com és el nostre municipi veí, Castellet i la Gornal. Hem de pensar que té una gran quantitat de nuclis de població, i que per la seva extensió i proximitat a d'altres municipis, es podria donar el mateix cas que aquí. S'ha d'entendre la situació de cada municipi i també que vulgui mantenir els seus límits de terme.

6. Si creu que hauria de ser diferent, quina seria la forma més adequada per a modificar-la?

El més important seria que els veïns de les Casetes tinguessin clar què volen fer, sempre en contacte amb el seu Ajuntament.

7. Ha mantingut reunions per parlar explícitament d'aquest tema amb els polítics de l'altre municipi per arribar a algun acord o simplement per a tractar informació que afectava els dos termes?

Hem parlat de temes que afecten els dos municipis. Com ara va ser el del sistema de contenidors intel·ligents que vam implantar a Bellvei.

8. S'ha arribat a fer un pas més enllà i a presentar documentació oficial a l'administració per a modificar la situació actual?

No, no s'ha dut a terme cap moviment.

9. Si és així, quin va ser el resultat? Va prosperar la demanda o va ser finalitzada abans d'hora per alguna causa en concret?-

10. Creu que els veïns de les dues parts estan d'acord amb l'actual divisió territorial? Si la resposta és no, quins veïns són els que estan en desacord i quines creu que són les seves intencions?

Doncs, ho desconec. Crec que podries trobar gent a favor i en contra als dos nuclis, però no m'atreveixo a pronosticar amb quines magnituds.

11. Aquest fet inusual a nivell territorial, ha provocat discrepàncies entre les dues administracions local en algun període de la seva legislatura?

Que jo sàpiga, no.

13. Tenint en compte que el conveni signat per Fèlix Sans i Miguel Delgado l'any 2016, sobre l'accés a les activitats dels dos municipis en les mateixes condicions va finalitzar l'any passat. Aquest any, aquest conveni es tornarà a signar o prefereix no tornar-lo a repetir?

Crec que s'hauria de signar altre cop.

DOCUMENT NÚM. 13

-Model d'enquesta pels veïns de Les Casetes i la Gornal i Bellvei

La divisió territorial Bellvei – Les Casetes de la Gornal

La següent enquesta forma part del Treball de Final de Grau dedicat a la divisió territorial que existeix entre el municipi de Bellvei i el barri de les Casetes (Castellet i la Gornal), i que també separa comarques i províncies.

Es pretén fer una anàlisi a partir de les respostes obtingudes per part de tots aquells que la responguin. Seria de gran ajuda.

Recordar que es tracta d'una enquesta anònima i les seves dades es tractaran de manera confidencial.

Moltes gràcies.

1. Edat

2. Sexe

3. Si estiguessis a l'estranger i et preguntessin d'on ets, com respondries?

4. Si estiguessis a Barcelona i et preguntessin d'on ets, com respondries?

5. Sents que pertanyis al mateix municipi on vius? Sí / No

5. Utilitzes, en major o menor mesura, els serveis que hi ha al municipi de Bellvei / Les Casetes de la Gornal (comerços, escola bressol, escola, equipaments esportius...)? Sí / No

6. Si has de fer tràmits administratius fora de l'àmbit local, a quin municipi/ciutat et desplaces?

7. Creus que a nivell econòmic, viure a la província de Barcelona / Tarragona és més beneficiari que viure a la de Barcelona / Tarragona?

- Totalment d'acord

- D'acord

- El benefici és el mateix

- En desacord

- Totalment en desacord

8. Participes o has participat en alguna associació de Bellvei / Les Casetes? Sí / No

9. Tens família a Bellvei / Les Casetes? Sí / No

10. Estàs d'acord amb la divisió territorial actua que existeix entre Bellvei i Les Casetes? Sí / No

11. Estàs d'acord amb la divisió territorial actual que existeix entre Bellvei i Les Casetes? Sí / No

12. Creus que la divisió territorial suposa un problema afegit en el dia a dia dels habitants? Sí / No

13. Aquest fet poc comú arreu de Catalunya i que succeeix directament al teu entorn, és recurrent o se n'ha parlat alguna vegada amb amics o familiars?

- Moltes vegades
- Diverses vegades
- Poques vegades
- Mai

14. Si creus que aquesta divisió hauria de canviar i modificar-se, quina d'aquestes dues accions veuries més factible?

- Mancomunitat (pressupost propi, òrgans de gestió propis, serveis propis...)
- Annexió de Les Casetes a Bellvei
- Altre

15. Si has contestat altre, escriu aquí la teva resposta.